

Sosyal medya hesaplarına erişmek için **Qr Code**'u akıllı telefonunuzdan okutabilirsiniz.
@gedikholding
@gedikedu
@gedikcall

Mayıs 2021

Gedik Eğitim Vakfının Eğitime Olan Katkıları

Hiç şüphesiz ki bir ülkenin en önemli sürdürülebilir ekonomik kaynağı yetişmiş insan gücüdür. Bu nedendir ki Cumhuriyetimizin ilk yıllarından itibaren yetişmiş insan gücümüze çok büyük önem vermekte ve eğitime her fırsatta öncelik tanımaktayız.
Prof. Dr. Nihat AKKUŞ 3.sayfa

Eğitim - Eğitim - Eğitim

Sevgili Gençler,
Dijital çağ adı verilen bir süreçteyiz. Her şey bir değişim halinde, hatta çok hızlı bir değişim halinde. Zaman zaman yetişmekte zorlanıyoruz. Değişim, insana bakıştan iş modellerine, eğitim modellerine bakışa kadar "klasik" tanımlardan hızla uzaklaşıyor.
Hülya GEDİK 3.sayfa

GAZETE **GEDİK**

İSTANBUL GEDİK ÜNİVERSİTESİ GAZETESİ

Transdisciplinary Science Methodology as a Necessary Condition in Research and Education

I. Introduction

The scope of science and its structure is constantly changing and evolving. As the science progresses over the time, it has to deal with more complicated issues and manage to come up with minimum error margin to scientific explanations and solutions. Due to the iterative and evolutionary nature of science, in time dynamics, more complex ones emerge. Most of the complex scientific issues exist in the domain of multi scientific disciplines.

To deal with sophisticated questions with high degree of complexity, requires the co-operation of multiple scientific disciplines. It needs to be targeted to the problem, analyse, interpret, converge to solutions with an iterative transdisciplinary approach which endogenize various disciplines.

Prof. Dr. Orhan GÜVENEN / 8-9.sayfa

Eğitimin Geleceği

Kartal Yerleşkesi - Pandemi öncesinde çekilmiştir

Nasıl Bir Eğitim

Tüm ülkelerin gelişme ve ilerleme süreçlerinde ülke olarak izledikleri eğitim politikalarındaki doğru programları ve ülke gereksinimlerine uygun uzun süreli, kalıcı çalışmaları sonucunda başarılı sonuçlar aldıkları görülmüştür. Günümüzde özgür ve çağdaş eğitimi bireylerden oluşan toplumların beraber yaşamda hedeflenen demokratik, eşit haklı ve katılımcı demokrasiler

Doç. Dr. Mustafa KOÇAK / 7.sayfa

İstanbul Sözleşmesi, Eğitim ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği

Türkiye Cumhuriyeti'nin Kadınlara Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi'nden (İstanbul Sözleşmesi) çıkmasına yönelik yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı ile İstanbul Sözleşmesi Türkiye kamuoyu gündeminin merkezinde yer almaya başladı. Sözleşme hükümleri ile ilgili olarak, sözleşmenin "aile yapısını

bozucu" olduğu yönünde düzenlemeler içerdiği iddia edilerek ve sözleşmenin bazı ifadeleri çok sınırlı bir şekilde topluma yansıtılarak, İstanbul Sözleşmesi'nin gerçeğinden uzaklaşmaktadır.

Arş. Gör. Elif Naz ARIKAN ÇİFTÇİ / 14.Sayfa

yarattıkları görülmektedir. Ancak bu sorusuna doğru yanıtlar bulunması ve bunların da doğru ve uzun soluklu uygulamalarının olması gerekmektedir.

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ BAŞKANI JOE BİDEN TARAFINDAN 24 NİSAN 1915 OLAYLARINI “SOYKIRIM” ŞEKLİNDE İFADESİ SKANDAL NİTELİĞİNDE OLUP, TÜRK ULUSUNA KARŞI YAPILMIŞ BU HAKARET VE GAF KARŞISINDA GAZETE GEDİK OLARAK TEL’İNDE BULUNMAKTAYIZ.

Türkler ve Türklerin asırlardır kurmuş oldukları devletler ve özellikle de Osmanlı İmparatorluğunun son dönemlerinde Amerika Birleşik Devletleri’nin topraklarımız üzerinde geleceğe yönelik plan ve projeleri ve ele geçirmek için kurguladıkları senaryoları olduğu açık ve nettir. Bu senaryolar kimi Türkiye Cumhuriyeti Devleti hükümetlerince, suhulet ile karşılanarak ihtilaf çıkarmamak için ve ekonomik durumlar nedeni ile Türklerin istenmemesine, sevilmemesine ve üçüncü dünya ülkesi haline dönüştürülmek istenmesine rağmen ağır başlı davranılmış olduğu tarih kitaplarında yazılıdır. Hükümetlerin politikalarının bir kısmının iyi olmadığı, bir kısmının şartlar nedeni ile Amerika Birleşik Devletleri yönetimleri ile gerek jeopolitik ve gerekse ekonomik nedenle ile gerçekleştirilmiş olduğu açık ve net anlatılmaktadır. Türk halkının hangi etnik kökenden olursa olsun bunu iyice bellemesi gerekmektedir.

Hal böyle iken Trump’tan yasadışı yollar ile mi yoksa geçerli hukuki yollar ile mi başkanlığı almış olan Joe Biden’in Türkler ve Türkiye hakkındaki projesini de bilmek gerekir. ABD Senato ve Temsilciler Meclisi gizli kararları 100 yıl geçmeden açıklanmamaktadır. Açıklayacağımız karar da 100 yılı geçtiği için 1996 yılında 100 yıl dolduğu için açıklanmıştır ve Osmanlı İmparatorluğu ve kurulu olduğu ülke hakkında inanılmaz düşünceleri gözler önüne sermektedir. Elimize geçen metinden özet bilgiler.¹

* “ABD’nin belirleyeceği bir temsilci ile her Hristiyan ülkeden bir temsilcinin Osmanlı İmparatorluğu adındaki kabul edilemez ve inatla devam eden devletin şeytani hareketlerinin düzene sokulması. Bu karara göre; ABD temsilcisi mutlaka ABD vatandaşı olacaktır. Temsilci, Hristiyan ülke yöneticileriyle iş birliği yaparak aşağıdaki görevleri yerine getirecektir; * Uluslararası Hristiyan Komitesince din, mezhep ve milliyetçi özelliklere bakılmaksızın geçici bir Hristiyan yöneticinin Türkiye’nin başkanı olarak seçilmesi ve Osmanlı İmparatorluğu’nun mevcut bölgelerinin sınırlarla ayrılması, bu bölgelerin Hristiyan eyaletleri kabul edilip, Hristiyan gücünün Türkiye Birleşik Devletleri adında toplanması, * Geçici hükümet Türkiye Birleşik Devletlerinin sınırlarının içerisindeki etnik özelliklerine uygun olarak oluşacak Ermeni devletine tüm Hristiyan devletlerinin askeri destek sağlamaları, * Daha sonra, müttefik güçler tarafından kısa zaman içinde Türkiye Birleşik Devletleri’nin Uluslararası Hristiyan Komisyonu tarafından tanınmasını sağlamak. Türkiye’deki ülke yönetimi Sultan, Halife veya Peygamber Muhammed’in dini (şeriat) yöneticileri tarzında olmayacak ılımlı dini fikirleri olanlara olumlu yaklaşan yönetimler kurulması,

gibi hükümleri içeren bu karar bugün Türkiye üzerinde oynanmak istenen projenin 116 yıl önceden planlandığını göstermektedir. Bu kabil kararlar Türkiye’nin dostlarını ve düşmanlarını bilmesi ve politikasını ona göre dizayn etmesi açısından önemlidir. Artık dostluk ve düşmanlık menfaat yarışı ile gerçekleşmektedir. Tabii ki projeler kişilere bağlanamaz ancak Amerikan projesini gerçekleştirmek için çok hevesli olan Joe Biden gibi bir başkanın başta olması ona verilecek emirlerin daha kolay yol bulacağını da göstermektedir. Şimdi Joe Biden tarafından açıklanmış soykırım ifadesinin bilimsel ve tarihi vakıalara tamamen aykırılığı nedeni ile aşağıdaki tel’inde bulunmayı bir görev saymış bulun maktayız.

Açıklamak gerekir ki, Joe Biden “SOYKIRIM”ın ne anlama geldiğini henüz maalesef idrak edememiştir. Gerçeği kısaca belirtmek gerekirse; Osmanlı ordularının Doğu Anadolu’da Rusya karşısında yenilmesinden sonra Çanakkale Savaşlarının başlaması ve İstanbul’un tehlike altına girdiği bir dönemde Ermeniler, komitalar kurarak düşman saldırılarına paralel olarak eylemlerini genişletmişlerdir. Zeytun, Bitlis, Muş ve Erzurum’un ardından Van isyanı patlak vermiş, Müslüman köyleri basılarak katliamlar yapılmıştır. Tüm bu gelişmeler üzerine, Dâhiliye Nezareti 24 Nisan 1915 tarihinde meşhur genelgeyi yayınlamıştır. Bu genelgede valiliklere; Hınçak, Taşnak ve benzeri Ermeni örgütlerinin kapatılması, belgelerine el konulması, liderleri ile zararlı faaliyetleri bilinen Ermenilerin tutuklanması ve bunlardan bulundukları yerlerde kalmaları sakıncalı görülenlerin uygun yerlerde toplanmaları talimatı verilmiştir. Genelgenin yayınlanmasından bir gün sonra da İstanbul’daki 180 Ermeni komitacı Ayaş ve Çankırı’ya gönderilmiştir. Bunlar içinde suçsuz olduğu tespit edilenler tekrar İstanbul’a dönmüştür. 24 Nisan günü herhangi bir çatışma ve ölüm olayı hiçbir şekilde gerçekleşmemiştir.

Soykırım olduğu iddia edilen Tehcir (başka yere ikamete göndermek) kararı ise 27 Mayıs 1915 günü alınmıştır. Doğu Anadolu’da Rusların desteklediği Ermeni çetelerin Türk köylerine yaptığı maddi- manevi tecavüzlerin önüne geçmek ve bölgedeki kargaşayı önlemek için tek çare Ermeni vatandaşlarımızı, savaşın olmadığı Halep, Beyrut gibi güney bölgelere nakletmek olarak düşünülmüştür. Bu nakil sırasında hastalık ve kötü koşullar yüzünden kayıplar olmuştur ama bir soykırım olduğuna dair hiçbir belge ve işaret yoktur. Hele hele 24 Nisan tarihiyle tehcirin ilgisi yoktur. Ermeni lobisinin 24 Nisan tarihini “soykırım günü” olarak ilan etmesinin temel sebebi, ülke içinde örgütlenmeyi sağlayan, yurt dışı bağlantıları ve işbirliğini yürüten lider kadronun bu tarihte etkisiz hale getirilmiş olmasıdır.

Ermeni Diasporası emperyalist kışkırtmaları ile bugüne kadar onların emellerini yerine getirmek ve kendilerine yeni bir tarih yazabilmek için devletleri 24 Nisanlarda maalesef Türkiye aleyhinde beyanda bulunmak zorunda bırakmaktadırlar. Joe Biden Osmanlı İmparatorluğu ve Türkiye Cumhuriyeti Devletini de birbirinden ayırmayı kasıtlı olarak yapmaktadır!

Bu tür beyanlar ile Türk vatandaşı Ermeniler hariç diğer devletlerde yaşayan ve Ermenistan devleti vatandaşı Ermeni olanlara ne gibi bir yarar sağlanacağını da sorulması gerekmektedir. Açıklayalım ki, bazı Osmanlı mebusları ve idarecileri tehcir sırasında Ermeni teb’anın güney vilayetlerine intikal ettirilirken yolda Kürt çeteler tarafından saldırıya uğramaları ve Ermeni teb’adan bazı ölümlerin yaşanması olayından sorumlu tutularak Malta Adası’na İngilizler tarafından yargılanmışlardır. Bu konuyu bilmeden soykırım lafını etmek tarih bilmemektir. Ancak, İngiliz yargılamasında toplanan deliller bağlamında savcılık iddianame düzenlenmesini mümkün kılacak en ufak bir delilin olmadığına karar vererek iddianame hazırlayamamış ve Malta sürgünü Osmanlı mebusları bu sebeple suçlu bulunamamıştır. Buradan çıkan sonuç sıcağı sıcağına incelenen İngiliz ve Amerikan ve diğer ülke müşahitlerinin raporları ve askeri yetkililerin tuttukları raporlar muvacehesinde TEHCİR uygulamasının şimdi soykırım olarak adlandırılan bir topluluğu yok etme anlamını taşıyacak nitelikte bir uygulama olmadığı tescil edilmiştir. Aksi olsa idi Malta Sürgünleri idam edilecekti. Gelelim Joe Biden’ın SOYKIRIM ile ilgili ağız dolusu açıklamasına; ne yazık ki bilimsel hiçbir bilgiye sahibi olmadığı için tavsiyemiz, öncelikle danışmanlarının kendisine 11 Aralık 1946 tarih ve 96/1 sayılı kararı ile kabul edilerek 9 Aralık 1948 tarihinde imzalanmış, Birleşmiş Milletler Soykırım Suçunun Önlenmesi ve Cezalandırılması Sözleşmesinden bahsetmeleridir. Çünkü soykırım diyebilmek için 1948’de imzalanmış Soykırım ile ilgili bu sözleşmeyi bilmek gerekmektedir.

Tüm dünya devletlerinin bilmesi gereken en önemli bilimsel bilgi şudur ki, TÜRKLERİN TARİHİNDE SOYKIRIM OLARAK NİTELENEBİLECEK ULUSAL ETNİK, IRKSAL, DİNSEL NİTELİKTE BİR GURUBUN KISMEN VEYA TAMAMEN YOK EDİLMESİ BİLİNCİ HİÇ OLMAMIŞ VE BÖYLE BİR FİİL VE DAVRANIŞTA DA DİĞER BİR ÇOK DEVLETİN VEYA TOPLULUĞUN YAPTIĞI GİBİ YOK ETME EYLEMİNDE BULUNMAMIŞLARDIR. TÜRKLERİN KARMASINDA VAHŞET VE YOK ETME KAYDI HİÇ YOKTUR.

Belirtelim ki, 27 Mayıs 1915 tarihinde Tehcir kararı verildiğinde 1948’te ilk defa soykırımdan bahseden sözleşme henüz ortada yoktur. Neden Batı böyle bir sözleşmeye gereksinim duymuştur? Çünkü, Hitler ve Mussolini’nin Avrupa’da yarattığı kıyım, mezalim ve Yahudilere karşı yapılmış insanlık dışı fiil ve davranışlara son verme bilinci gelişmiştir. Türkiye Cumhuriyeti Devleti ise bu dönemde Yahudileri ülkesinde misafir etmekle örnek bir insanlık hizmeti vermiştir. Soykırım ile ilgili sözleşmenin amacı ve soykırım tanımından kısaca bahsetmek bilmeyenler için yararlı olacaktır. Uygar dünya tarafından lanetlenen ve uluslararası hukuka göre insanlık için büyük kayıplar meydana getiren, insanlığın uğradığı bu iğrenç durumdan kurtarmak amacı ile ister barış ister savaş zamanında insanlık ayıbı olan aşağıda yazılmış fiillerin gerçekleşmesi halinde bunun suç olarak kabul ve cezalandırılması uluslararası sözleşme ile kabul edilmiştir. Sözleşmenin 2. Maddesinde, “Bu sözleşme bakımından, ulusal, etnik, irksal veya dinsel bir grubu, kısmen veya tamamen ortadan kaldırmak amacıyla işlenen aşağıdaki fiillerden herhangi biri soykırım suçunu oluşturur, hükmi yer almaktadır.

- Gruba mensup olanların öldürülmesi,
- Grubun mensuplarına ciddi surette bedensel veya zihinsel zarar verilmesi,
- Grubun bütünüyle veya kısmen fiziksel varlığını ortadan kaldıracağı hesaplanarak, yaşam şartlarını kasten değiştirmek,
- Grup içinde doğumları engellemek amacıyla tedbirler almak,
- Gruba mensup çocukları zorla başka gruba nakletmek.

Şimdi bu maddelerde belirtilmiş hallerden hiçbir tanesi 1915 Tehcir kararı verilmesi ile uygulanan prosedürde gerçekleşmemiştir. Osmanlı Devleti doğu vilayetlerinden Suriye istikametine doğru geçici iskân edilmek üzere gönderilen Ermeni teb’a’nın tüm ihtiyaçlarını ve seyahat sırasında ikamet edecekleri mekanları dahi düzenli bir şekilde sağlamıştır. Ermeni teb’a Türk teb’anın evlerinde kala kala güney vilayetlerine yolculuklarını sürdürmüştür. Aslında Rus ve Ermeni militanlarca doğu vilayetlerinde Türk teb’aya karşı girişilmiş kıyım hakkında hiç konuşmak istemeyen Batıyı ve emperyalistleri ve konumuz süjesi Joe Biden’ı Türk halkı olarak uyarmak ve tarihi gerçekleri göz ardı etmemeyi öğrenmeleri konusunda ikaz etmek gerekmektedir.

Joe Biden bir zahmet kendi ülkesindeki objektif nitelikte araştırma yapan tarihçilerin, Osmanlı İmparatorluğu döneminde gerçekleşmiş ve kesinlikle bir soykırım fiili veya benzerini çağrıştıracak şekilde olmayan ve tehcir diye adlandırılan geçici iskân olayı ile ilgili bilimsel ve birçok geçerli tarihi dayanağı belgelere atfı yaparak yazdıkları eserleri okur veya danışmanlarına okutursa, sözümona sürekli güçlü adil ve demokratik devlet imajı çizmeye gayret eden Amerika Birleşik Devletlerinin Başkanı olarak ulusuna ve uluslararası arenaya seslenirken, Türkiye Cumhuriyeti Devleti Başkanına dolayısıyla Türk halkına parmak sallama niteliği taşıyan beyanları ile sırf Ermeni lobisini memnun etmek uğruna uluslararası siyasi politikaya tamamen ters olan böylesi bir gafları yapamaz, diyoruz.

Gazete Gedik ailesi olarak emperyalist ağzı ile ülkemizde huzursuzluk çıkartılmasına, yanlış bilgiler ile dünya milletlerine nasıl olsa bilmezler diyerek yanlış ve yanlış söylemler ile beyin yıkanmasına ve tek yanlı çıkarların esas alınarak uluslararası siyaset yapılmasına karşı olduğumuzu açık ve net olarak beyan ederek Joe Biden’ın Türkiye Cumhuriyeti Devletini yakından ilgilendiren siyasi ajandasındaki olumsuz beyanlarını TEL’İN ettiğimizi bildirmeyi görev saymış bulunmaktayız.

GAZETE**GEDİK**

¹ Arslan Bulut: ABD Kongresinin 100 yıl önce aldığı gizli Türkiye Kararı Yeniçağ. Gazetesi 27 Eylül 2012

² Bu metnin anlamı Türkiye’nin eyaletlere ayrılmasının ve böylece yayıflatarak yönetebilmenin sağlanması için 1896’da ABD’de Meclis tarafından onaylanan kararlar olarak güncelliğini kaybetmemiştir. Türkiye’de masum insanların canlarının terör örgütleri kurularak alınmasını Kuzey Irak’ta ülkemize saldırılar düzenlemeyi meziyet sayan teröristler yetiştirmeyi Türk Silahlı kuvvetlerini sürekli mücadelenin içine çekerek eritmeyi amaçlamış zihniyetlerin var olduğunu Türk halkının unutmaması gerektiğini vurgulamak yanlış değildir.

Eğitim - Eğitim - Eğitim

Hülya GEDİK
Mütevelli Heyet Başkanı

Sevgili Gençler,

Dijital çağ adı verilen bir süreçteyiz. Her şey bir değişim halinde, hatta çok hızlı bir değişim halinde. Zaman zaman yetişmekte zorlanıyoruz. Değişim, insana bakıştan iş modellerine, eğitim modellerine bakışa kadar “klasik” tanımlardan hızla uzaklaşıyor.

Gelecek geldi ve artık eğitim kurumlarında online eğitim ve internet üzerinden sanal sınıf uygulamaları yaygınlaşıyor. Öğrenciler istedikleri yerlerde öğrenim görme fırsatına sahip oldular. Çok yakın gelecek de, “sınıf veya kampüs kavramı” sadece uygulamalı derslerin ve sosyalleşme aktivitelerinin yapılacağı yerler haline gelecek. Online eğitim modelinde, öğrencinin istediği her yer “sınıf” haline geldi. Ülkemizde internet sistemine daha fazla yatırım yapılarak, eğitimin ve iletişimin kesintisiz

hale gelmesi çok önem kazandı. Tüm bu değişime ayak uydurabilmek için okullardaki müfredatın radikal bir değişikliğe gitmesi gerekir.

İstanbul Gedik Üniversite olarak pandemi başlangıcından itibaren online eğitim sürecine hızlı bir geçiş yaparak, tam donanımlı uzaktan eğitim odaları kurduk. Bununla birlikte Bilgisayar Destekli Eğitim vermeyi ve kütüphanemizi internet kütüphanesi haline sokmayı planlamaktayız.

Eğitimde uygulama derslerinin teorik derslerden fazla olması gerektiğini savunuyorum. İstanbul Gedik Üniversitesi öğrencilerimize öğrenim sırasında staj yapmalarını ve çalışmalarını tavsiye ediyorum. Böylelikle mezuniyet öncesinde çalışma hayatında çok büyük deneyim kazanılabilmektedir. GEDİK Holding şirketleri sadece bizim üniversitemiz öğrencilerine staj imkânı sağlayarak, öğrencilerin iyi yetişmesine yardımcı olmaktadır.

Ülkemizde üniversite-sanayi yakınlaşmasına her zaman daha fazla ihtiyaç duyulmaya başlandı. Üniversiteler, sanayi ile üniversitelerin kol kola, sanayi sorunlarına ve AR-GE çalışmalarına çözüm arandığı kurumlar olmalıdır. Türkiye’de sanayi ve üniversite işbirliğine en yakın üniversite İstanbul GEDİK Üniversitesi’dir. Öğretim hayatımız okullarımız bitince sona eriyor, fakat eğitim hayatımız ömür boyu sürüyor. Üniversitede ortalama eğitim 4 sene sürmektedir. Bu sürede üniversite eğiti-

mi için mesleğin genel bilgilerini kazanmak mümkündür; mesleğin gelişmesi ise çalışma hayatı sürecinde sürekli devam etmektedir. Öğrenme ve gelişme hiçbir zaman bitmemektedir.

Üniversite eğitiminde birincil görev, öğrencilere verilen eğitimde, kendini bilen, doğru ifade edebilen, özgüveni yüksek, eleştiriye açık, hakkını savunabilen, ülkesini seven, ahlaklı bireyler yetişmesini sağlayabilen nitelikte eğitim verebilmektedir. Eğitim kurumlarının bu amaçları sağlayabilen nitelikte olmaları esastır.

Bir ülkenin gelişmişlik kriterleri değerlendirilirken en önemli kriterlerden biri de eğitimidir. Eğitim tüm ülkeler açısından büyük önem taşımaktadır. Yapılan çalışmalar eğitim ile kalkınma arasında sıkı bir bağ olduğunu göstermektedir

Yazımı her zaman hatırladığım ünlü Amerikalı yazar Tom Peters’in sözü ile bitirmek istiyorum: “İşleriniz iyi gidiyorsa eğitim bütçenizi iki katına çıkarın, kötü gidiyorsa dört katına çıkarın!” Çünkü başarının en büyük anahtarı kendini sürekli eğitmek ve zamanı yakalamaktan geçiyor.

Tüm İstanbul Gedik Üniversitesi öğrencilerine sağlıklı, mutlu, başarılı eğitimden uzak olmayan bir yaşam dilerim.

Gedik Eğitim Vakfının Eğitime Olan Katkıları

Prof. Dr. Nihat AKKUŞ
REKTÖR

Hiç şüphesiz ki bir ülkenin en önemli sürdürülebilir ekonomik kaynağı yetişmiş insan gücüdür. Bu nedenledir ki Cumhuriyetimizin ilk yıllarından itibaren yetişmiş insan gücümüze çok büyük önem vermekte ve eğitime her fırsatta öncelik tanımaktayız. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı gibi bayramları yaşadığımız bugünlerde, eğitim alanında neler yaptığımız ve daha nelerin yapılması gerektiği konularında analizlerde yapmayı görev saymalyız.

İstanbul Gedik Üniversitesinin kurucu vakfı olan Gedik Eğitim Vakfı, kurulduğu 1994 yılından beri ülke sanayinin eğitilmiş insan gücüne tüm gücüyle destek vermektedir. Malzeme ve Metalürji, Makine Mühendisliği, Kimya Mühendisliği, Üretim Mühendisliği gibi çok Disiplinli Mühendislik uygulama ve araştırma çalışmalarına aralıksız 60 yıldır verilen bu destekte hiç kuşkusuz ki en büyük payın, vakfın kurucusu Sayın Halil Kaya Gedik Beyefendinin 60’lı yıllarda Almanya’da almış olduğu Kaynak Mühendisliği eğitimi olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Vakfımız, ülkemizde 1960’lı yıllardan başlayarak, henüz kaynak teknolojilerinin neredeyse hiçbir alt yapının olmadığını kabul edeceğimiz bir dönemde, Gedik Kaynak kuruluşu ile ülke sanayine önemli bir destek sağlamıştır.

Kuruluşunun başlangıcında ülke sanayinin kaynak teknolojileri alanında yetişmiş eleman ihtiyacına katkı sağlama düşüncesi ile çalışmalarını yapan Gedik Eğitim Vakfı, aradan geçen süre içerisinde kazandıği tecrübe ile Millî

Eğitim Bakanlığımıza bağlı yüzlerce okula mesleki bilgi ve donanım destekleri sağlamıştır. Bu çalışmalar paralel olarak ülkemizin önde gelen öğretim üyeleri ve öğretmenlerimiz ile muhtelif kaynak teknolojileri alanında kitaplar kazandırılması için çalışmalarda bulunmuştur.

Bu çalışmalar ile yetinmeyen Gedik Eğitim Vakfı 2000’li yıllardan sonra daha fazla eğitim alanına desteğini artırma düşüncesinden yola çıkarak, kaynakçılık alanında uzmanlaşmış Meslek Lisesi kurarak ülkemiz Millî Eğitim Bakanlığı’na kazandırmıştır.

Gedik Eğitim Vakfı kurucumuzun Sayın Halil Kaya Gedik önderliğinde Uluslararası Kaynak Enstitüsünün Türkiye’de yapılanmasına yardımcı olmuş ve ülkemizde yurtdışındaki yabancılar tarafından kontrol edilen Kaynak Mühendisliğinin bağımsızlaştırılarak, kendi kendini kontrol edebilen bir yapıya dönüşmesinde çok önemli görevler almıştır. Bugün ülkemizde uluslararası Kaynak Mühendisliği eğitimleri Gedik Eğitim Vakfı’nın altında bulunan Yetkili Denetleme Kuruluna bağlı olarak, Ulusal Yetkilendirilmiş Eğitim Merkezlerimizde yapılmaktadır. Bu kurumlar yılda yaklaşık 400 ila 500 kaynak mühendisi ve yine bir o kadar kaynakçı ve kaynak kontrolörünün uluslararası seviyelerde eğitim alarak ülke endüstrisine kazandırılması konusunda önemli çalışmalar yapmaktadır.

Ülkemizin gelişen ve hızla ileriye giden endüstriyel ihtiyaçlarına paralel olarak daha sonra kaynakçılık alanında uzmanlığa sahip bir meslek yüksekokulunun kurulması ve takiben yine teknolojileri ve alanı başta olmak üzere 6 Fakülte, 2 Meslek Yüksekokulu ve yüksek lisans ve doktora eğitimleri verebilen üniversite kurulumuna kadar uzanan bir yolculuk yapmıştır.

Dünyanın kaynakçılık alanında en büyük kuruluşu olan uluslararası kaynak enstitüsünün iki önemli konferansını da Gedik Kaynak ve Gedik Eğitim Vakfı ortaklaşa ülkemizde yapabilme başarısını göstermiştir. Bu ülkemizde

olduğu kadar dünya kaynakçılık sektörüne de önemli bir katkı olarak değerlendirilmektedir. Ayrıca bünyemizde, üniversitelerimiz arasında ilk ve sadece bizde olma üzere, Tahratsız Muayene Bölümü, Sualtı Kaynak Eğitimleri, Kaynak Otomasyonu, Robotik Uygulama Araştırma Merkezi gibi birimlerimiz bulunmaktadır. Üniversitemiz ülkemizin genel ihtiyaçları yanında yukarıda yazılan spesifik alanlarda da ülkeye hizmet vermeye devam etmektedir.

2020 yılında Gedik Eğitim Vakfının altında çalışmalar yapmakta olan uzaktan eğitim sistemi ile çok geniş kitlelere eğitim verebilme imkânına sahip olduk. İstanbul Gedik Üniversitesi olarak 2020 yılının başından beri aniden bütün dünyayı kaplayan Pandeminin eğitime olan etkilerini en az seviyeye indirmek için önemli bir eğitim altyapısı oluşturduk. Bu bağlamda Yükseköğretim Kurumunda uygun görmesi ile Uzaktan Eğitim Merkezimiz oluşturulmuştur. Böylece İstanbul Gedik Üniversitesi her türlü uzaktan eğitim işlemini kendi imkanları ile yapabilir duruma gelmiştir. Bu gelişmeler üniversitemizde olduğu kadar vakfımıza da önemli bir güç kazanmakta üniversitemiz ve vakfımızın iş birliği ile ülke sanayine hizmet etme durumunda bulunmaktadır.

Ülkemizin bilgi toplumu olma yönünde çok önemli bir hamle yaptığı bugünlerde gelişen dijital teknolojilere bağlı olarak her türlü yenilikçi bilgi ve beceriyi kazanmak için çok azimkâr olmalıyız. Gedik Sanayi Kuruluşları ile üniversitemizin şemsiyesi altında bulunduğu Gedik Eğitim Vakfı’nın önümüzdeki dönemde çalışmaları ile ülkemize ve endüstriyel kuruluşlarına daha büyük hizmetler yapmanın gururunu ve mutluluğunu yaşayacağız.

Gedik Şirketler Grubu, Gedik Eğitim Vakfı ve İstanbul Gedik Üniversitesi olarak 23 Nisan ve 19 Mayıs gibi bayramları yaşadığımız günlerin, tüm ülkemiz çocuk ve gençlerine yüce Atatürk’ün gösterdiği yolda aydınlık yarınlara getirmesini dilerim.

Hukuk Eğitime İlişkin Güncel Gelişmeler

Prof. Dr.
Kerim ATAMER
Hukuk Fakültesi Dekanı

Hukuk Fakültesi mezunları için milletvekilliğinden gazeteciliğe, bürokratlardan yöneticiliğe kadar çok geniş bir yelpazede kariyer seçenekleri bulunmaktadır. Ancak en çok tercih edilen mesleklerin başında tabii ki hâkimlik, savcılık, avukatlık ve biraz daha seyrek olmakla birlikte noterlik gelmektedir. 2019 yılında yapılan bir yasal düzenleme ile bu meslekler bakımından yeni bir evreye geçilmiştir. Gerçekten de, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa 7188 sayılı Kanunun 5 inci maddesi uyarınca eklenen Ek Madde 41 uyarınca Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı (“HMGS”) ve İdari Yargı Ön Sınavı (“İYÖS”) getirilmiştir. Resmî gerekçeye göre, bu düzenlemeyle, hukuk alanındaki bilgi ve yetkinliğin ölçülmesi ve artırılması amaçlanmıştır. Maddenin son fıkrasında “hâkimlik, savcılık, avukatlık ve noterlik” mesleklerinin “hukuk mesleği” olarak kabul edildiği açıklanmıştır. Dolayısıyla, bu dört meslek kolu, bundan böyle bir Kanun hükmü gereğince “hukuk mesleği” sayılacaktır.

Ek Madde 41 ile getirilen sınav koşulları, 7188 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 24/10/2019 tarihinden sonra Hukuk Fakültelerine kayıt yaptıranlar hakkında geçerlidir. Dolayısıyla bu sınavlar, 2019-2020 eğitim-öğretim yılının bahar döneminde yatay geçişle ve 2020-2021 yılının güz döneminde YKS ya da yatay geçişle Türkiye’deki bir

Hukuk Fakültesine ilk kez kaydolanlardan başlanarak uygulanacaktır. Bu itibarla ilk sınavların 2024 yılında yapılması beklenmektedir.

Yeni düzenlemede, yalnızca HMGS ve İYÖS’ün getirilmesiyle kalınmamış, sınavlarda adayların hangi alanlardaki bilgilerinin ölçüleceği de açıkça düzenlenmiştir. Gerçekten de, Ek Madde 41’in üçüncü fıkrasında HMGS, dördüncü fıkrasında da İYÖS için sorumluluk alanları açıkça sıralanmıştır. HMGS bakımından, Hukuk Fakültelerinde öteden beri okutulan Anayasa Hukuku, İdare Hukuku, Medeni Hukuk ve Borçlar Hukuku, Ceza Hukuku gibi temel derslerin yanı sıra Avukatlık Hukuku, Vergi Usul Hukuku, Türk Hukuk Tarihi gibi alanların da dâhil edildiği görülmektedir. Buna karşılık, Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Özel Hukuk, hemen her Hukuk Fakültesinde okutulduğu hâlde, sınav kapsamına alınmayan dersler olarak dikkati çekmektedir.

Öte yandan, 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununun 9/A maddesi uyarınca hâkimlik ve savcılık adaylığına giriş aşamasında ayrı bir sınavın yapılmasına devam edilmektedir. Bu sınavda adayların hangi alanlardan sorumlu tutulacağı da aynı maddenin üçüncü fıkrasında “adli yargı” ve “idari yargı” için ayrı ayrı belirlenmiştir. Adli yargı adaylığına giriş için öngörülen sınavın konuları, HMGS’nin sorumluluk alanına göre biraz daha dar tutulmuştur. Sınavda başarılı olanlar, aynı Kanunun 10 uncu maddesinin ilk fıkrasına göre 2 yıllık bir adaylık eğitimine tâbi tutulmaktadır. Eğitim, 7188 sayılı Kanun uyarınca 2019 yılında yeniden faaliyete geçen Türkiye Adalet Akademisi bünyesinde verilmektedir. Adaylık süresinin sonunda adaylar, bir kez daha sınava tâbi tutulmaktadır.

Görüldüğü gibi, özellikle hâkimlik ve savcılık mesleklerini hedefleyen adayları zorlu bir süreç beklemektedir. Bu bağlamda, Hukuk Fakülteleri de HMGS, İYÖS ve hâkimlik ile savcılık sınavları için öngörülen sorumluluk alanlarını gözetenek, ders programlarını yeniden düzenlemek zorunda kalabilecektir. Nitekim son 15-20 yılda çok sayıda Hukuk Fakültesi, “klasik” sayılabilecek derslerin sayısını veya saatini azaltıp, büyük gelişme gösteren alanlarda (örneğin İnsan Hakları Hukuku, Bilişim Hukuku, Rekabet Hukuku, Fikrî Mülkiyet Hukuku) zorunlu dersler getirmiştir. Ne var ki, hukuk mesleklerinde çalışmak isteyenlerin tâbi olacakları sınavlar ve bu sınavlarda başarı sağlanamazsa yaşanacak olumsuzluklar gözetildiğinde, Hukuk Fakültelerinin zorunlu ders kapsamının gittikçe bu sınavların programlarıyla uyumlu hâle geleceğini öngörmek mümkündür. Söz gelimi HMGS’de Anayasa Yargısı alanından sorumlu tutulacak olan öğrenci, bu dersi zorunlu ders olarak görmeyi isteyecek, mezuniyet sonrası sınavların programında yer almayan derslerin ise yalnızca seçmlik ders olarak sunulmasını bekleyecektir. Bu tür alanlarda, mezuniyet sonrası yapılacak bir yüksek lisans eğitimiyle uzmanlaşma sağlanabilecektir.

Biz de İstanbul Gedik Üniversitesi Hukuk Fakültesi olarak bu gelişmeleri dikkate alarak, ders programımızı 2020 yılının Nisan ayında hemen güncelledik ve HMGS ile uyumlu hâle getirdik. Hedefimiz, bir yandan öğrencilerimizi mezuniyet sonrası sınavlara en iyi şekilde hazırlayabilmek, ancak diğer yandan da yeni gelişme gösteren alanlarda öğrencilerimize seçmlik dersler vasıtasıyla hiç olmazsa temel bilgileri kazandırabilmektir. Yüksek lisans programlarımız da, uzmanlaşma yolunda daha derin bilgiler edinilmesine olanak sağlamaktadır. Tüm bu eğitimlerimizi, yakın bir gelecekte doktora programlarımız ile taçlandırmayı hedeflemekteyiz.

ABD ve Türkiye’de Yargı Sistemleri Konferansı Gerçekleştirildi

Hukuk Alemi Platformu ve İstanbul Gedik Üniversitesi Karşılaştırmalı Hukuk Uygulama ve Araştırma Merkezi iş birliği ile ABD ve Türkiye’de Yargı Sistemleri Konferansı 24 Nisan 2021’de Youtube canlı yayını üzerinden gerçekleştirildi. Amerikalı ve Türk hukukçuları bir araya getiren etkinlik, öğrenciler ve vatandaşlar tarafından yoğun ilgiyle izlendi. Konferansta açılış konuşmasını gerçekleştiren İstanbul Gedik Üniversitesi Hukuk Fakültesi Genel Kamu Hukuku Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Rona Aybay, bu konferansın tarihi bir nitelik taşıdığını, Amerika Birleşik Devletleri’nde (ABD) Washington eyaletinin hukuk sisteminin Türk hukukçular ile tartışılması fırsatının yaratılmasının bir ilk teşkil ettiğini belirtti.

Çocukların Temsili Programı Müdürü, Geçici Hâkim Sayın Jill Malat tarafından modere edilen ilk oturumda yargı bağımsızlığı konusunda uluslararası görevlerde de yer alan Washington Yüksek Mahkemesi Yargıç Debra Stephens, Yüksek Mahkemeye dair bilgiler verdikten sonra ABD’de yargı bağımsızlığı ve hesap verilebilirlik konusundaki sunumunda yargının hükümetten bağımsız olması gerektiği ve partizan etkilere maruz kalmaması gerektiği vurgusuna yer verdi. Yargıç Stephens, yargısal seçim yöntemleri, yargı etiği kuralları, gizlilik kurallarına uygun davranılması, Yüksek Mahkemenin yazılı karar alması ve incelemeye tabi olması ile kadrolaşma ve bütçesel güvenlik konularına dair açıklamalarda bulundu.

İkinci konuşmacı olarak sunumunu gerçekleştiren Washington Yüksek Mahkemesi Yargıç Barbara Madsen, ABD’de Yüksek Mahkeme yargıçları olarak kendilerinin kural olarak seçimle geldiğini, yargıçların halka hesap vermesi zorunluluğu bulunduğunu ifade ettikten sonra, Washington Eyaleti’ndeki hakimlerin adaletin hayata geçirilmesinde çok önemli bir rolü olduğunu vurguladı. Yargıç Madsen Eyalet Mahkemelerindeki idari yapıların özelliklerine dair detaylı açıklamalarda bulundu.

İlk oturumun son konuşmacısı Emekli Hâkim, Microsoft Kıdemli Kurumsal Vekili Roger Rogoff ise sunumunda yargılama süreci boyunca mahkemelerin ve jüri sisteminin şeffaf olmasının çok önemli olduğunu vurguladı. Jüri sistemine dair detaylı bilgilere yer veren Emekli Hâkim Rogoff, ceza yargılamalarında kanıtların nasıl değerlendirildiği konusuna dair değerli bilgiler aktardı.

Konferansın ikinci bölümünde Türkiye’deki yargı sistemi ele alındı ve bu oturumda moderasyon İstanbul Gedik Üniversitesi Hukuk Fakültesi İdare Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Dr. Öğr. Üyesi Ural Aküzüm ve Av. Çağla Arslan Bozkuş tarafından gerçekleştirildi. Oturumda ilk olarak İstanbul Anadolu Adliyesi 29. Asliye Ceza Mahkemesi Hâkimi Sayın Mahmut Erdemli, Türkiye’de adli yargı teşkilatı ve yargı bağımsızlığı ile ilgili gerçekleştirdiği sunumunda uluslararası belgeler ve ilkeler ile Türkiye’deki yasal düzenlemelere ilişkin bilgiler verdi.

Son olarak, Anayasa Mahkemesi Raportör Hâkimi ve Anayasa Yargısı Araştırmaları Merkezi Koordinatörü Dr. Mücahit Aydın yargı bağımsızlığı bağlamında adil yargılanma hakkına ilişkin olarak gerçekleştirdiği konuşmasında Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru mekanizmasının Türkiye’de insan haklarının korunması açısından çok önemli bir imkân olduğunu belirtti. Sayın Dr. Aydın sunumunda bireysel başvuru mekanizmasının temel özelliklerine değindikten sonra adil yargılanma hakkının yargı bağımsızlığı içerisinde son derece önemli bir yere sahip olduğunu vurgulayarak Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin konuya ilişkin kararlarını değerlendirdi.

Etkinliğin soru-cevap bölümünde seyircilerden gelen sorular panelistler tarafından yanıtlandırıldı.

Karşılaştırmalı Hukuk Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü Doç. Dr. Gülsün Aygörmmez, organizasyonda büyük emeği geçen araştırma görevlileri Elif Naz Çiftçi ve Hazal Gül ile Hukuk Alemi ekibine teşekkürü bir borç bildiğini dile getirerek tüm katılımcılara şükranlarını ilettili.

Cumhuriyet ile Türkiye’de Gerçekleşen Çağdaş Eğitim Sistemi Hakkında Söyleşi

Prof. Dr.
Berin ERGİN
İnsan Hakları Uygulama
ve Araştırma Merkezi
Müdürü

Sevgili Gençler,

Eğitim kelimesi içinde çok geniş anlamları içermektedir. Dar anlamı ile eğitim kurumlarının işlevi açıklanmakta olup, bireyin çocukluk ve ergenlik, gençlik ve yetişkin olduğu dönemlere rastlayan yaşlardaki kamu ve özel statüdeki eğitim kurumlarındaki milli eğitim çalışmaları olarak değerlendirilir.

Eğitim kelimesinin herkes tarafından kendine göre yorumlanması yanlıştır. Çünkü bilimselliğin esas alındığı milli eğitim söz konusudur. Devletin görevi, milli ve bilimsel eğitim sistemi bağlamında vardır.

Eğitimi insanların belirli bir yaş dönemi açısından düşünmek de yanlıştır. Eğitim, insan yaşamının tüm evrelerinde kazanabildiği bilgilerin tümü olarak değerlendirilmelidir. Bu sürecin birey ve toplum açısından olumlu ve insan olma insan haysiyet ve onuruna uygun, özgürlükçü bir düşünce yapısı içinde yapılanmış eğitim sisteminden yararlanmış olmak ile toplumda yararlı birey olunabileceği ve saygınlık kazanılacağı, mesleğine uygun görevler alabilme veya iş yaratabilme imkânına kavuşulabileceği açıktır. Bireyin bu yüksek potansiyel içinde yetişmesini sağlamak doğduğu günden hayatının sonuna kadar sevgi ve saygı dolu bir ortamda yetişmesi ve gelişmesini sağlaması gerekmektedir. Bireyin güvenlik içinde bilimsel nitelikte eğitim alabilmesi için mensubu olduğu ülkenin devlet yapısının bilimsel bilginin kabul edildiği demokratik ve laik bir yapıda olması gerektiğini söylemek yanlış olmayacaktır.

Bilim ve bilgi uluslararası boyutu ile evrensel olmadıkça, eğitim sisteminin objektif, yapıcı, eşitlikçi ve adalet bilincinin yüksek olduğu düşünce yapısını var edilmesi mümkün değildir.

Birey çocukluğunda şiddet görmüş, sevgisiz kalmış, ekonomik düzenin tüm olumsuzluklarını yaşamış ve eğitim alanında da gerekli eğitimi almadan gençliğini sürdürmüş ise, bu birey acz içinde bezmiş bir insan olarak toplumda yerini alacaktır. Bunun sorumlusu da toplumu oluşturan bireylerin kendilerini yönetmesi için oluşturdukları ve yönetim erkini devrettikleri devlettir. Bu bağlamda söylenen bir laf vardır, her şeyi devletten beklememek gerekir diye; işte bu yanlış bir düşüncedir. Yönetmek görevini kendi eliyle kurduğu devlet dediğimiz kurumu veren toplumun elbette her türlü beklentisi devletten olacaktır. Özellikle de eğitim konusundaki beklenti behemehâl devletin en baş sorumluluğunda olan bir işlevidir.

Bu bağlamda demek ki bir ülkenin eğitim sistemi insan varlığının devamını sağlayan en önemli kurumdur. Devletin var olması için insanlara gereksinim vardır. Bu insanların da iyi yetişmiş ve ülkenin devamlılığını sağlayacak niteliklere sahip olmaları ile ancak süreklilik sağlanabilmektedir. Aksi halde ülke de birbirine karşıt ve çeşitli fikir ve felsefelerin etkisinde kalarak etrafa savrulmuş insan grupları oluşur ve bu da ülkenin sona ermesine yol açar. Ulus bilinci yerleştirmek aynı bayrak altında yaşamının özgürlüğünü hissedebilmek sadece ve sadece doğru eğitim ile mümkündür.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti kurulma aşamasında nasıl bir manzara vardı? Bir tarafta savaş, bir tarafta yıkılmış

ve adı kalmış Osmanlı Devletinin yok oluşluğun sonuçları olarak halkın yığınlığı ve yoksulluğu... Tüm bu yoksunluklar içinde İngiliz, Fransız ve Yunan işgali altında inleyen halkın çaresizce üzerinde tutunmaya çalıştığı kalan vatan parçasını geri almak için eşi benzeri görülmemiş bir sistem ve politika ile mücadele bayrağı açmış büyük lider Mustafa Kemal... İnanılmaz savaş taktikleri halen ulusal ve uluslararası askeri okullarda okutulan Mavi Gözlü Sarışın Kurt EĞİTİM üzerinde de durmuş ve kurumsallaşması için kongrelerin oluşmasını desteklemiştir. Evet, bir yanda savaş, bir yanda eğitim ile ilgili projelerin yan yana yürüdüğü bir dönem!

Mustafa Kemal nasıl bir eğitim istemiştir?

Tekrar belirtmek isteriz ki, İstiklal Savaşı devam ederken savrulmuş ulusu bir araya getirmek için eğitim birliğinin en gerekli nitelik olduğu bilincindedir. Eğitim tek olacaktır. Eğitim tekliği ile bir ulus kaynaşabilir ve güçlü devlet yapısına sahip olabilir. Halkın düşünce ve duygusunun aynı olması eğitim kurumu ile birliğin sağlanması ile mümkündür. Bunun için de Mustafa Kemal milli eğitimden söz eder. Türkiye Cumhuriyeti Devletinin ilelebet var olabilmesi milli eğitim birliği ile sağlanabilecektir. Bireylerin iyi eğitim almasında devletin kuracağı yapı önemlidir.

Farklı eğitim modellerinin uygulanabildiği bir sistem varken çağdaş bir eğitim sisteminin temellerini atmak kolay değildi. Yeni uygulamanın ikilik yaratarak toplumun bölünmesine neden olabilir, devlet daha kurulmadan yıkılma aşamasına girilebilirdi.

Mustafa Kemal ince dehası ile 16 Temmuz 1921 de Ankara’da topladığı 1. Maarif Kongresini savaşa rağmen ertelemeyerek gerçekleşmesini sağlamış ve topluma eğitime ne kadar önem verdiğini anlatan konuşmalar yapmıştır.

Mustafa Kemal Maarif kongrelerine çok önem vermiş ve eğitim konusunda cumhuriyetin sağlam temellere oturmasının eğitim sistemindeki prensipler ile gerçekleşeceğini çok iyi düşünmüştür. Bu bağlamda birçok prensip koymuş ve bir yanda yedi düvel ile savaşırken en önemli savaş olan eğitim savaşını vermiştir. 1. Maarif Kongresindeki bazı açıklamaları ile genel olarak eğitim konusundaki görüşleri aşağıda özetlenerek belirtilmiştir.

“Muhterem Hanımlar, Efendiler!”

Harbi umumi memleketimize bir mağlubiyet tevcih etti. Düşmanlarımız bunu vesile itti haz ederek milletimizi tamamen imha etmek istediler. Buna karşı vukua gelen galeyanı millîye Ankara muazzam sahne oldu... Bugün Ankara Milli Türkiye’nin Milli Maarifini kuracak olan Türkiye muallime ve muallimler kongresinin inikadına sahne olmak mazhariyetiyle de müftekirdir.

Yüzyıllarca süren derin idari ihmallerin devlet bünyesinde açtığı yaraları iyileştirme yolunda harcanacak çabaların en büyüğünü irfan yolunda kullanmalıyız... Şimdiye kadar izlenen öğretim ve eğitim yöntemlerinin milletimizin gerileme tarihinde en önemli etken olduğu kanısındayım... en önemli en esaslı nokta eğitim meselesidir... Eğitim bir milleti ya hür, bağımsız, şanlı, yüce bir toplum halinde yaşatır ya da bir milleti esarete ve sefalet terk eder... Öğretmen, eğiticiden mahrum bir millet, millet namını kazanmamıştır... millet olabilmek için mutlaka eğitimcilere öğretmenlere muhtaçtır.”

Mustafa Kemal Atatürk, eğitimin ilkeleri bağlamında, cehaletin ortadan kaldırılması, çağdaş uygarlık düzeyinin üzerine yükselmenin sağlandığı bir eğitim, milli bir eğitim, eğitimde öğretim birliği esasının sağlanması, kız ve erkek çocukların eşit şekilde eğitilmesine önem verilmesi, eğitimde bilime önem verilmesi ve eğitim verecekler bu mesleği çekici hale getirmenin gereği üzerinde durmuştur.

Mustafa Kemal Atatürk’ün eğitim ile ilgili temel görüşleri, eğitimin milli, sosyal hayatın gereklerine uygun ve çağdaş olması üzerinde yoğunlaşmaktadır.

Milli eğitimde öğretim birliğinin uygulanabilmesi için 3 Mart 1924’te Tevhid-i Tedrisat Kanununun kabulü ile eğitimde ikiliğe son verilmiştir. Tevhidi Tedrisat (Öğretim Birliği) hiçbir şekilde vazgeçilemeyecek sistem olarak Türk ulusunun varlığı için önemli olup, bu kanun ile okullarda Arapça ve Farsça eğitim kaldırılmış, din ağırlıklı eğitime son verilmiş, eğitim laik bir temele oturularak, geri kalmışlığın önüne geçilmiş ve bilimsellik ve aklın kullanıldığı eğitim sistemi yerleştirilmiştir. Böylece bağımsız bir ülkede özgür vatandaş olarak bayrağı ve toprağı ile yaşamaya başlayan Türk halkı cumhuriyet değerlerini demokrasiyi ve ulus olmayı öğrenmiş benimsemiştir. Bugün uluslararası arenada Türkiye ve Türk halkı için olumsuz olarak gerçekleştirilen ve gerçekleştirilmeye çalışılan fiil davranış ve kararlar karşısında yine de dik durabilmekteyse bunun sebebi Mustafa Kemal Atatürk’ün ince zekâsı bilgisi ve önsüzleri ile kurduğu geliştirdiği gerçekleştirdiği ilkeleri ve devrimleridir.

Tevhidi Tedrisat Kanunu olmasa idi, Türkiye Cumhuriyeti Devleti hudutları içinde yaşamakta olan ve azınlık diye tabir ettiğimiz dini ve dili farklı olan vatandaşlar, kendi okullarında bağımsız olarak toplumun dirlik ve birliğine aykırı programlar uygulayabileceklerdi. Devlet denetiminin olmadığı okullar ülke bütünlüğü açısından tehlike yaratacağı gibi, Osmanlı döneminde bu grup okullar, her türlü denetimden uzak olarak farklı amaçlar ile eğitim vermişler ve ayrıca bu okullardan mezun olanlar yabancı dil konusunda Türklerden daha farklı eğitim almaları sebebiyle daha üstün mevkilere gelmişlerdir. Eğitimde teklik olmadığı takdirde toplumda farklı din ve dilde olan vatandaşların birbirinden ayrışmaları ve yozlaşmaları kaçınılmazdır. İşte Osmanlı Devleti’nin hazin sonunun gelmesindeki en önemli sebep eğitim çokluğu olmuştur.

Öğretim ve eğitimin birleştirilmesi ile ulusu teşkil eden insanların aynı düşünceye sahip olmaları sağlanabilmıştır. Ülkü birliği, dil birliği, kültür birliği olmadığı takdirde bağımsız devletten, özgür ulustan bahis olunamaz. Mustafa Kemal Atatürk, toplumun mutlu huzurlu ve güçlü bir hedefe ulaşabilmesi için iki orduya gereksinim olduğunu belirtmiştir. Birincisi, askeri gücü işaret etmiştir; ikincisi de ulusun geleceği için gerekli olan kültür ordusudur.

Demek ki güçlü bir ulus için eğitim ve askeri gücünün olması kaçınılmazdır. Bir devlet eğitiminin, hukuk sisteminin ve askeri sisteminin bozulması ile yıkıma hazırlanır. Böyle bir yanlışla düşmemenin yolu; milli, bilimsel, çağdaş bir eğitim sisteminin demokratik ve laik kuralları çerçevesinde oluşturulmuş olmasıdır.

SEVGİ İLE KALIN

Hukuk Eğitiminde İnsan Sevgisinin Önemi

Prof. Dr.
Selma ÇETİNER
Hukuk Fakültesi
Medeni Hukuk
Anabilim Dalı Başkanı

Eğitim; bir amaç doğrultusunda kişide tutum değişikliği oluşturmak için yapılan bir çalışmadır. Oysa öğretim belli bir amaca ulaşmak için değil, yalnızca bilgi aktarımı için yapılır. Öğretim, bilgiyi alanın bunu nasıl kullanacağı ve almış olduğu bilgiyi davranışlarına yansıtıp yansıtmayacağı ile ilgilenmez. Kişinin bu bilgiyi almış olması öğretim için yeterlidir.

Hukuk fakültelerinde eğitim mi yoksa öğretim mi verildiği ve/veya verilmesi gerektiği tartışılan bir husustur. Ülkemiz hukuk fakültelerinin web sayfalarına baktığımızda çoğunun amacının (misyonun) “iyi bir hukukçu yetiştirmek” olduğunu görüyoruz. İyi “adalet duygusu gelişmiş, hukukçu gibi düşünme yeteneğine erişmiş kişi” olarak tanımlanmaktadır. Hukukun nihai amacı adalet olduğuna göre, bu doğru bir tanımdır. Ancak iyi hukukçu bu şekilde tanımlandığında, hukuk fakültelerinin adaleti sadece öğrenmiş değil, adaleti yaşamında uygulayan kişiyi yetiştirmeyi amaçladığını söyleyebiliriz. Eskiler bilgiyi üç tür tanımlamıştır: İlmiel yakın, aynel yakın ve hakkel yakın. İlmiel yakın yani ilimle bilmek, öğrenmek, aynel yakın gözlemleyerek, uygulamayı görerek öğrenmek, hakkel yakın ise, bilginin bir parçamız olması günümüz deyimini ile bilginin içselleştirilmesidir. Eğer bir hukukçu adaleti içselleştirmemişse mevzuatı ne kadar iyi bilirse bilsin adil bir insan olamayacaktır. Bir bilginin de dediği gibi “Dünyanın en tehlikeli yarattığı yalnızca kanun bilen hukukçudur”. Kanunlar soyut kurallardır. İnsan davranışlarını, sözlerini ve olayları formüle ederler. Ancak hayat bu formüllere sığmayacak kadar karmaşıktır. Soyut hukuk kurallarını somut olaya uygulanırken, vicdanında orada yer alması gerekir. Bu yüzden ki, Anayasamız; hakimlerin, Anayasaya, kanunlara ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre hüküm vereceklerini belirtir (Ay.

md.138/1). Hukuk ilminde ihtilaflar yalnızca bilgiyle çözülmez. İhtilafın vicdanımızda da çözülmesi gerekir. dediği gibi; “Neye yarar sana vicdan azabının tanımlanmasını bilmenin, eğer duymuyorsa sen onu.” Hukuk fakültesi mezunlarının büyük çoğunluğunun adaleti gerçekleştirmekle ilgili görevlerde çalıştığı düşünüldüğünde acaba hukuk fakülteleri adaleti içselleştirmiş bireyler yetiştirme misyonunu yerine getirebiliyorlar mı? Kişinin adaletli (adil) bir insan olması sağlanabilir mi? Bu büyük soru Sokrates’ten günümüze kadar gelen “Erdem öğretilir mi?” sorusudur aynı zamanda. Adalet de bir erdem hatta en büyük erdem olduğuna göre adil olmak öğretilir mi? İlim olarak adalet öğrenciye öğretilir. Ancak öğrencinin adil insan olması nasıl sağlanır? Sokrates erdemini öğretilebileceğini, insanların doğruyu bilmedikleri için kötü davrandığını söyler. Erdemin davranışa geçirilmesi ise, ona göre bir tür bilgeliktir. Menon ve Sokrates ünlü diyaloglarında erdemini uygulamayla olabileceğini ya da insan tabiatında var olan bir özellik olabileceğini varsaymışlardır. Solomon, Kant, Mencius gibi ünlü filozoflar vicdan yada adalet duygusunun hepimizde var olduğunu söylerler. Vicdan ya da adalet duygusunun hepimizde var olduğunu varsaysak bile bunu yalnızca iyi insanlarda mı gözlemleyebiliriz ya da iyi insan olmakla adil olmak aynı mıdır? Ülkenin adil insan olmanın, iyi insan olmanın son aşaması, varılacak son nokta olduğunu söyler.

Ona göre insanın iyiliği dört aşamadır:

- 1.Ceza korkusuyla iyi insan olanlar,
- 2.Gelecek mevki umuduyla iyi insan olanlar,
- 3.Gündemin de düşmanlık olmadığı için iyi insan olanlar,
- 4.İnsanlık sevgisiyle dolu olduğu için iyi insan olanlar.

Ülken’e göre; ancak insanlık sevgisi ile dolu olanlar kendilerini adaletli davranmaya mecbur hissederler. Ülken buna “aşk ahlaklı” insan diyor. Ona göre, İnsanlık ahlakına eren kişi, aralarında dolaştığı başka insanlardan kendisini ayırt edici bir şey görmez. Diğer bir deyişle, bir kişide tüm insanlığı görür. Bergson, buna “İnsanlık ahlakı” diyor ve bunu “insanın, insanlığın bütününe kendisini verip insanlığın kendisinin prensibi olan “aşk içinde sevmek” olarak tanımlıyor. Solomon da sevmeye niteliğinden yoksun bir insanda adalet duygusu olamayacağını söyler. Dahası Aristo, insanların birbirini sevdiği, yani sevginin olduğu bir yerde zaten adalet de ihtiyaç olmayacağını belirtir. Zira kimse

karşısındakini kendinden farklı görmediği için adaletsiz davranamayacaktır. O halde hukuku eğer bir eğitim olarak görüyorsak, yapmamız gereken adalet duygusunun yüzeye çıkarılmasını, insanı sevmeyi, insancıl olmayı hedefleyen bir müfredat ve içerik hazırlamalıyız.

¹ÖKÇESİZ, H, Türkiye Barolar Birliği “Hukuk Öğretimi ve Hukukçunun Eğitimi”, Uluslar arası Toplantı, Ocak 2003, s.41

²POLATER, K, “Kur’an’a Göre Bilgi-İman İlişkisi ve Yakın Kavramı”, Ekevakademi Dergisi S.17 2013 s.55 vd.

³ARAL, s.34

⁴AYDIN, H, “Sokrates’in Felsefesi Işığında Sokratik Yöntem Analitik Bir Yaklaşım” www.üniversite-toplum.org,

⁵“PLATON-MENON” (Ç.A.Cevizci) Ankara 1989, s.96-100

⁶SOLOMON, R.C, “Adalet Tutkusu” (Ç.E.Altınay) (Adalet bir duygudur) İstanbul, 2004, s.133,254 vd.

⁷Kant’ın mezarında şu tümce yazılıdır: “Dünyada iki şey beni şaşırtmıştır. Biri bizi saran gök kubbe ve ikincisi içimizdeki vicdan”.

⁸SOLOMON (naklen), s.52

⁹ÜLKEN H.Z, “ Aşk Ahlakı” İstanbul, 2004, s.14 vd.,150 vd.

¹⁰ÜLKEN, s.148 ; “Kendini diğer insanlara adama, dünyaya değer kazandırma, başkalarına hizmet iradesine ‘caritas’ denilmektedir.” ARAL, s.111

¹¹TOPÇU, N, “Bergson” İstanbul, 2002, s.38,121; Aral’a göre de; Ahlaki değerleri algılayan vicdandır. Tüm değerler insanın tinsel yanında bulunur. Eğer kişi ahlaken yükselmiş ise vicdanının sesini daha iyi duyar. Orada asıl derinde yatan kendini görür, onun sesini işitir. Ona göre, Kant’ın “autes” sözüyle de kast edilen bireyin “genel insan katmanıdır”. ARAL, s.110.

¹²TOPÇU, s.127

¹³SOLOMON, s.56

¹⁴SOLOMON(naklen), s.56

¹⁵“Öğrencim ellerimden çıkarken, eminim ki o ne hakim, ne asker, ne rahip olacaktır. Evvel emirde insan olacaktır.” ROUSSEAU, J.J, “Emil” (Çevirenler: Z. Ülken, A. R.Ülgener, S.Güzey), İstanbul, 1956, s.19; Mevlana’nın kendisine öğrenci seçerken şu soruyu sorduğu rivayet edilir: “Sen bir çiçeği, bir böceği, bir kelebeği hele hele bir insanı sevdim mi?”.

Gedik Meslek Yüksekokulundan Kareler

Grafik Tasarım

Su Altı Teknolojisi

Sivil Havacılık Kabin Hizmetleri

Nasıl Bir Eğitim

Doç. Dr.
Mustafa KOÇAK
CEO, Gedik Holding

Tüm ülkelerin gelişme ve ilerleme süreçlerinde ülke olarak izledikleri eğitim politikalarındaki doğru programları ve ülke gereksinimlerine uygun uzun süreli, kalıcı çalışmaları sonucunda başarılı sonuçlar aldıkları görülmüştür. Günümüzde özgür ve çağdaş eğitilmiş bireylerden oluşan toplumların beraber yaşamda hedeflenen demokratik, eşit haklı ve katılımcı demokrasiler yarattıkları görülmektedir. Ancak bu hedefe ulaşabilmek için nasıl bir eğitim sorusuna doğru yanıtlar bulunması ve bunların da doğru ve uzun soluklu uygulamalarının olması gerekmektedir.

Cumhuriyetimizin kuruluşunu takip eden yıllarda Anadolu insanının ve dolayısı ile ülkenin ivedi kalkınmasının gereksinimi olan eğitim politikası doğru tespitlerle 1940 da “Köy Enstitüleri” kurularak başlatılmıştı. Avrupa’da Faşizmin kol gezdiği yıllarda akılcı ve erkek-kız tüm gençlerini kucaklayacak katılımcı bir eğitim hamlesini Hasan Ali Yücel, İsmail Hakkı Tonguç ve arkadaşlarının başlatması kurtuluş savaşından çıkmış her şeye muhtaç genç bir Cumhuriyet’in kısa-orta ve uzun vade de ihtiyacı olan doğru bir eğitim politikası idi. İlk öğretim genel müdürü İsmail Hakkı Tonguç’un bir genelgesinde “yanında bir kız öğrenci getiren erkek öğrenci enstitülere sınavsız kabul edilecek” kararı Anadolu’da kız öğrencilerin eğitime katılımını sağlamada pozitif ayrımcılık yapan yaklaşımı ne kadar doğru bir yaklaşımdı. Köy Enstitülerinde Öğretmen yetiştirme programının yanında verilen çağdaş eğitimlerin %25 tarım ve %25 i zanaat a ayrılması ülke kalkınmasındaki eksikliklerin ve acil gereksinimlerinin ne kadar doğru tespit edildiğini göstermektedir.

Yukarıda kısaca verdiğim örnek, “nasıl bir eğitim” sorusuna ideolojik yada dinsel hedefli programlarla değil ancak ülke kalkınmasında motor gücü yetiştirebilecek doğru tespitler ışığında oluşturulan eğitim programları ile olması gerektiğini göstermiş ve bugün bile Köy Enstitüleri projesi içeriği ve doğru uygulamaları ile haklı bir kabul görmüştür.

Günümüzde “eğitim nasıl olmalı” sorusu gene evrensel doğrulardan yola çıkarak yanıt aramalıyız. Yani eğitimin tüm katmanlarında çağdaş, özgür düşünebilen ve öz güvenli bireyler yetiştirecek ve fırsat eşitliği esasında çalışan ve uzun vadede ülke gereksinimlerini ileri teknoloji ve bilimsel içerik hedefleri ile dikkate alan programlarla çalışan bir eğitim olmalıdır.

Gelişmekte olan ve birçok yapısal acil eksikleri olan ülkemizin gençlerine verilecek en iyi eğitim programı mutlaka çağdaş, özgür ve bilgiye dayanan özgüvenli bireyler yetiştirici laik ve Atatürk ilkelerini esas alan bir eğitim olmalıdır. Bu eğitim yapılanmasının ilk köşe taşları elbette evrensel hak, hukuk ve adalet kavramlarını öğrenmiş, çağdaş sanat ve müzik ile tanışmış çok yönlü gençler yetiştirebilen bir eğitim yapısı olmalıdır.

Bu özellikler nasıl elde edilir? Genç bireylerin çağdaş ve müspet bilim ile tanışmaları, öğrenmeleri sağlanmalıdır. Özgür düşünemeyen bireylerden çağdaş teknolojiyi üreten, uygulayan ve karmaşık sorun ve gereksinimlere bilgiye dayanan pratik ve kalıcı çözümler üreten bir toplum oluşamaz.

Teknoloji Alanında Eğitimler

Yukarıda çağdaş bir eğitimin sadece bazı prensiplerini kısaca anlatmaya çalıştıktan sonra teknoloji alanındaki eğitimlerin nasıl olması gerektiği konularına da kısaca

değinmek isterim.

İlk okul sonrası gençlerin kişisel eğilim ve ilgi alanlarını dikkate alan tespitlerle gençler ilgili mesleki eğitimlere yönlendirilmeliler. Eğitim sistemimiz ve ebeveynler bunun gereklerini yapabilecek durumda olmalılar. Temelde gençlerin severek, isteyerek yapılan eğitimlerinin daha verimli olabileceğini yazmamıza gerek yok. Ancak ailelerin coğrafi bölgesel konumları, ekonomik durumları elbette gençlerin eğilim ve ilgilerinin önünde olan binlerce durum vardır. Bu gerçeği yadsıyarak olması gerekenleri yazma niyetinden ziyade eğitimin nasıl olması gerektiğini tespit etme amacı ile bu yazı kaleme alınmaktadır.

Genç yaşta belli teknik alanlarda alınan teorik ve pratik eğitimlerle teknoloji alandaki meslek gruplarına ara eleman ya da temel pratikleri öğrenmiş üniversite öğrencilerinin teknoloji alandaki eğitimleri mutlaka daha kapsamlı ve verimli olacaktır. Ülkemizdeki Meslek Liselerindeki eğitimlerde laboratuvar ve atölye olanakları çok önemlidir. İleri teknoloji esaslarında verilen meslek liselerindeki eğitimlerde ülke sanayisine zorluk çekmeden katılacak teknik yeterlilikte genç teknik kadroların yetişeceği açıktır. Bu nedenle, teknik öğretmen kadrolarının çok iyi yetiştirilmesi bu anlamda çok önemlidir.

Son zamanlarda meslek liselerinin eğitim alanları ile ilgili sanayi kuruluşları ile istişareler halinde olmaları olumlu bir gelişmedir. Meslek liselerindeki “iş başı eğitim ya da üretirken eğitim” programları ile yeni anlayış ve yaklaşımlarla yapılan çalışmalar olumlu gelişmelerdir. Meslek liselerindeki teknoloji esaslı bölümlerde mutlaka günün ve yarının teknolojileri ile gençlerin tanışması ve bu alanlarda eğitim almaları zorunludur. Örneğin otomasyon, robotik uygulamalar meslek liselerindeki metal bölümlerinde mutlaka üzerinde yoğun durulması gereken alanlardır.

MEB, İstanbul Sanayi Odası, İstanbul Gedik Üniversitesi ve Gedik Kaynak ortak çalışması ile İstanbul’da pilot çalışma olarak beş meslek lisesinde Kaynak Mükemmeliyet Merkezlerinin kurulması adımı atıldı. Bu tür adımlarda olması gereken özel bütçelerin de MEB tarafından okullara sağlanması ile okullarda teknik alt yapı ileri teknoloji kaynak ekipmanları ile şu sıralarda oluşturulmaktadır. Ayrıca bu okullara endüstriyel kaynak robotları da temin edilerek, öğrencilerin endüstriyel otomasyon ve robotik kaynak uygulamalarını öğrenmeleri sağlanacaktır. Halil Kaya Gedik Meslek Lisesinde robotik kaynak uygulamaları ile 20 bin okul sırası üretilebilmiştir. Bu başarılı eğitim ve üretim modeli yazımın başında kısaca değindiğim köy enstitüleri modelinin günümüzdeki ifadesidir diye düşünebiliriz. Modern robot teknolojilerini öğrenip, öğrenci ve öğretmen ortak çalışması ile ürüne dönüşebilen çalışmaları yürütebilen, bu sırada ilgili sanayi kuruluşlarının da sürekli desteği ve ilgileri ile daha nice başarı hikayeleri yazılabilir.

Yüksek öğrenimde gençlerimizin daha yoğun uygulamalı bilim ve teknolojik alanlarla tanışmaları gerekmektedir. Otomasyon, robotik ve simülasyon gibi alanların mühendislik bilim dallarında önde gelen konu başlıkları olduğunu ve bu alanlarda da öğrenciye aktarılacak bilginin en hızlı ve verimli olabilmesi için Üniversite-Sanayi iş birliğinin önemini altını çizmek isterim. Bilim ve teknoloji alanındaki mühendislik eğitimlerinin mutlaka modern ve güncel konuları içeren bir eğitim içeriği olması gerekirken, öğrencilerin çağdaş, Atatürk ilke ve devrimlerini, ülke ve dünya tarihini bilen, günümüzü ekonomik, sosyal ve teknik anlamda iyi yorumlayabilen, yabancı dil bilen kültürlü birer yetişkin olma hedefi de eğitimlerimizin amaçları içinde olması gerektiğine inanıyorum.

Bugünün genç öğrencisinin yarının yöneticisi ve zorlu dönemlerin karar vericisi olduğunu unutmamak gerekiyor.

Bu anlamda küçük yaştan itibaren gençlerimize verilen eğitimlerin bilindiği üzere temel hedefi topluma yetkin, eğitilmiş bireyler yetiştirmektir. Dün verilen eğitimin kişiyi bugüne değil yarına hazırlaması, yarının teknolojik bilimsel sorularına çözüm üretebilecek bilgili ve bir o kadar da becerileri geliştirilmiş mezunlar olması gerektiğini bilerek eğitim programlarını hazırlamamız gerekiyor. Sanayide üretimlerin artık Endüstri 4.0 ve IOT prensiplerine göre yapılması gerektiği gerçeğinin önümüze koyduğu ödevleri kapsayan eğitim programları mühendislik programları olan tüm yüksek eğitim kurumlarımızda bugün uygulamada olması gerekiyor.

Bunları yazarken elbette kız öğrencilerin fırsat eşitliği esasında en iyi eğitim fırsatlarına pozitif ayrımcılığa da varan yaklaşımlarla eğitimlerde yer almasını sağlamak ülkemizin kalkınma yol haritasında olmaz ise olmaz kriteri olmalıdır. Kadınlarımıza hiçbir meslek öğrenme, edinme kapısını kapatmadan katılımlarını sağlayıcı girişimler yapılmalı. Yakın zamanda Gedik Kaynak ve İstanbul Gedik Üniversitesi’nin İşkur ile “Sertifikalı Kadın Kaynakçı Yetiştirme Kursu” hamlesi bu alanda nelerin yapılabileceğine güzel bir örnek teşkil etti diye düşünüyorum.

Toplumsal kalkınmada alınacak hız, toplumun geride kalmış her ferdine fırsatlar yaratarak, her öğrencisine zaman ve emek vererek onları geleceğe modern ve çağdaş metotlarla, ihtiyaç olan meslekleri öğreterek, özendirerek olacağını unutmamamız gerekiyor. Örneğin, İskandinav ülkelerinin birinde ilk ve orta okul da her sınıfa iki öğretmenin girdiğini ve birinci öğretmenin ders konusunu anlatırken, ikinci öğretmenin sınıfın zayıf öğrencileri ile ilgilendiğini duymuştum. Sorulduğunda, eğitimde hiçbir öğrenciyi kaybetme lükslerinin olmadığını söyleyen öğretmen ne kadar haklı.

Nasıl bir eğitim sorusuna nasıl bir insan istiyoruz sorusunun yanıtı ile yanıt vermeye çalıştım, düşüncelerimi paylaştım. Saygılarımla.

İstanbul Gedik Üniversitesi ve Gedik Kaynak tarafından Organize Edilen Sertifikalı Kadın Kaynakçı Yetiştirme Kursu

Transdisciplinary Science Methodology as a Necessary Condition in Research and Education

Prof. Dr.
Orhan GÜVENEN

I. Introduction

The scope of science and its structure is constantly changing and evolving. As the science progresses over the time, it has to deal with more complicated issues and manage to come up with minimum error margin to scientific explanations and solutions. Due to the iterative and evolutionary nature of science, in time dynamics, more complex ones emerge. Most of the complex scientific issues exist in the domain of multi scientific disciplines.

To deal with sophisticated questions with high degree of complexity, requires the cooperation of multiple scientific disciplines. It needs to be targeted to the problem, analyse, interpret, converge to solutions with an iterative transdisciplinary approach which endogenize various disciplines.

The complex scientific issues that deals with multiple disciplines used in general the following approaches:

Intradisciplinary Science Methodology: Science methodology which concentrates on research and education systems within the same scientific discipline.

Interdisciplinary Science Methodology: Researchers interact with the goal of transferring knowledge from one discipline to another. Allows researchers to inform each other's work and compare individual findings.

Multidisciplinary (Pluridisciplinary) Science Methodology: Researchers from a variety of disciplines work together at some point during a project, but have separate questions, separate conclusions, and disseminate in different journals. It is dominantly a synthesis approach.

Transdisciplinary Science Methodology:
It can be defined by following points:

- Being targeted to complex phenomena
- Working in an iterative approach
- Continuous cooperation of various sciences and disciplines converging to the solution of determined problem.

As it is well known, the sum of the subsets' optimal is not equal to the set optimal.

In the light of the information provided by the theorem it is possible to estimate that both approaches, interdisciplinarity and multidisciplinary (pluridisciplinarity), leads to solutions which are under optimal and cannot use the full potential of the scientific disciplines which are used in research and education. To converge to the optimal solution, the transdisciplinary science methodology can be considered as a necessary condition.

In Arise 2 report by American Academy of Arts and Sciences there is an important observation which is: "Efforts to take advantage of these opportunities, however, have met significant barriers. The current organization of the research sector complicates communication and collaboration across disciplines. Furthermore, fundamental advances are not being translated efficiently into new products and services." This observation clearly states that lack of proper communication and low-level cooperation between different sciences and disciplines causes serious problems to converge to optimal solutions. Joseph E. Brenner describes transdisciplinarity as being supported by three major conceptual "pillars" which are complexity, levels of reality and logic of the included middle or third. He asserts that the general methodology of the transdisciplinarity is based on those three conceptual pil-

lars and the roots of those pillars lie within the domain of modern science.

II. Transdisciplinary Science Methodology, Information Systems, Big Data and Information Distortion Interactions

As it has been previously mentioned above both interdisciplinary and pluridisciplinary methodologies obtain general scientific data from each discipline as the first step in research. They combine the obtained data, make a synthesis and come up with a final result. The limited interaction of these approaches causes under optimal result; because the sum of subsets' optima usually isn't equal into being set optimal. Interdisciplinary and multidisciplinary (pluridisciplinary) approach focuses on the subset and partial analysis which lead to quasi systematic and under optimal end solutions in social sciences because of not comprehending the properties of social phenomena.

There are three main structural properties of social phenomena. These are:

- Mathematical complexity
- Mathematical chaos
- Low predictability

To understand the true nature and essence of systems that social sciences deal with, it is important to consider all these factors together.

It is important to develop an exterior point of view to see the set structure and create an optimal solution in the light of the factors mentioned above. It is not possible to solve a problem of a specific discipline by using only the data and methods of that scientific discipline. Input from various other scientific disciplines and contribution of scientists with different sets of skills are required to come up with an optimal solution.

Transdisciplinary research includes the key components of interdisciplinarity, along with the incorporation of external nonacademic knowledge, applied to solve practical problems. Transdisciplinary research leads to a creation of new paradigms and provides pathways to new frontiers. Atilla Ertaş states that transdisciplinary research includes key components of interdisciplinarity with the support of non-academic knowledge which forms an application to solve practical problems; thus, transdisciplinary research changes paradigms and forms new frontiers.

The structures involved with science, society and especially individual are known for being mathematically complex, chaotic and low predictability. If we consider these structures as functions of "n" variables tends to the infinity. A change in one or few variables, can cause serious changes in end results.

One of the most important contemporary key concept in modern world is called big data. Big data is a term which is used to describe the exponential growth and availability of data in both structured and unstructured ways. Big data maybe as important to business and to the society, as much as Internet has become.

Big data creates an extreme volume of data. 100 terabytes of data are uploaded daily to Facebook; Akamai analyses 75 million events a day to target online ads; Walmart handles 1 million customer transactions every single hour. 90% of all data ever created was generated in the past 2 years. "90% of data generated is 'unstructured', coming in all shapes and forms- from geo-spatial data, to tweets which can be analyzed for content and sentiment, to visual data such as photos and videos".

In recent research by The Academy of Transdisciplinary Learning & Advanced Studies, information has been defined as: "conjunction of the energetic processes involved in the transmission and reception of meaning and that meaning, such that information cannot be separated from the underlying physical processes of its generation". The article concludes that information is something that lies within,

between and beyond all disciplines, which carries strong similarities with Brenner's trans disciplinarity description mentioned in the earlier parts of this article.

As it can be seen from the information provided above, big data opens a new era for social sciences by providing a huge amount of cumulative data as never seen before. However, the increase in quantity of the information available to access does not automatically guarantee the increase in quality and authenticity of the information. While some of these information are genuine, some of them might be wrong or simply affected by a phenomena called "information distortion".

It can be safely mentioned that the information can be distorted, manipulated, distracted or influenced in order to mislead the user of the information for a specific purpose. There are various examples to these phenomena from all disciplines which all of them created very high social and economic alternative costs which are:

- Distortion of probabilities and outcome information in the direction of preferred decision alternative
 - Information distortion can occur where the number of distinct pieces of information on the network increases
- "Hermeneutics" is a fundamental rule in science methodology. The initial source, the initial signals may avoid in the time and space dynamics, high negative impacts and alternative costs that may occur.

It is really vital to start with reliable and distortion free data to come up with right decisions by using value added decision analysis and transdisciplinary science methodology. Mathematical complexity and chaos models can be examined within the scope of non-linear mathematic. Error margins and information distortion in complex and chaotic systems cause serious problems for science and application areas. Due to that reason, the use of specific analysis and evaluation methods, which decreases the error margins and information distortion, increases the quality of the research and strength of the decision system.

"Information pollution" is an important challenge as environmental pollution, and it has to be considered and resolved sensibly.

III. Anticipative Analysis and Transdisciplinary Science Methodology

Anticipative analysis is endogenous to transdisciplinary science methodology, especially in highly complex structures of social sciences would converge the decision systems to optimality and minimize alternative costs.

Anticipative analysis examines the solution of problem "P1" in time interval "t1":

- In analysis and research if the decision maker decides to solve the problem "P1" in time interval "t1" and use the estimated and required solution approach, analysis and research, the probability is relatively high that problem can be solved as an example with "1 unit cost".

- If the solution in time "t1" is postponed for a definite amount of time, like five years, the structure of the problem might change. This might increase the alternative costs and the cost of solving the problem "P1", and it may be 8, 10 or more units.

- If the problem p1 is ignored in time much longer, the important changes in system dynamics, structures and problem environment might turn the problem into being unsolvable due to public, private decisions, environmental, sustainability, e.g. constraints.

Obtaining data, making observations and anticipating the future trends carries significant importance in scientific progress. Choosing a sub-optimal scientific approach can end up with serious alternative costs in researches.

The collaborative and cooperative nature and problem targeted approach of transdisciplinary science methodology can minimize the common problems and shortcomings of both pluridisciplinary and interdisciplinary science methodologies.

Transdisciplinary implies an integration-driven emergence of new disciplines, not just ad hoc collaborations. The transdisciplinary nature of current scientific and societal challenges—and the powerful new approaches enabled by the combination of traditionally separate disciplines can be fully addressed only by a rethinking of current academic and government funding structures, as well as the traditional relationships among academia, the private sector, and government.

IV. Transdisciplinary Science Methodology in Education

One of the most important areas which transdisciplinary approach should be applied is the education system. The structural changes in science and society caused important changes in education system too. In 13th century when the first universities have been founded, the number of disciplines were only 7, however now there is more than 8000 scientific disciplines. This paradigm shift shows why it is impossible to educate the future generations with the education system of the past. The existing education structure generally is based on “department” system. “Department” dominantly transmits an education of subset and partial analysis. It does not provide the methodology of linking subsets within an iterative set approach of trans disciplinarity.

The department system neglects to dominantly the impact of science and knowledge elaborated by other disciplines which should be considered as complimentary to a given department teaching in a continuous iterative approach. It tends to create an impact in the medium-long term; mechanistic, short-termist approaches in the society. The alternative costs of this subset and partial analysis approach are dominantly observed in the 20th century. 21st century science, research, analysis requires transdisciplinary methodology in order to deal with high complexities and provide feasible solutions. Students’ needs, characteristics, interests and personal learning processes occupy the core of transdisciplinary educational model.

It is important that the transdisciplinary skills to be taught to students during education include knowledge and skills required to identify, frame and address important scientific and practical problems that cut across disciplinary boundaries. Such problems are complex and they require such skills as:

1. Integration of problem framing and problem solving
2. Communication and collaboration among people from different disciplines and educational levels
3. Intelligent use of technologies and resources that support collective knowledge construction and extend human problem-solving capability.

Educational institutes are evolving to answer the demand for education of transdisciplinary skills. Actually, universities are going through significant changes which they evolve from science-based, government funded institutions into in-

ternational know-how hubs which is called third generation universities.

The concept of Trans disciplinarity and its practices which endogenize not only research, education but also daily life, decisions at the individual, corporate, institutional, nation state, international sphere must be a part of teaching, learning methodology for the earliest ages in school programs.

The fundamental research core of third generation universities is based upon the principles of transdisciplinary science methodology to ensure a competitive and modern university education.

Third generation universities through fundamental research, education, business and corporation’s continuous cooperation, complementary endogenize trans disciplinarity to universities. Their contribution increases the value added to research and education.

V. Transdisciplinary Science Methodology and Ethics

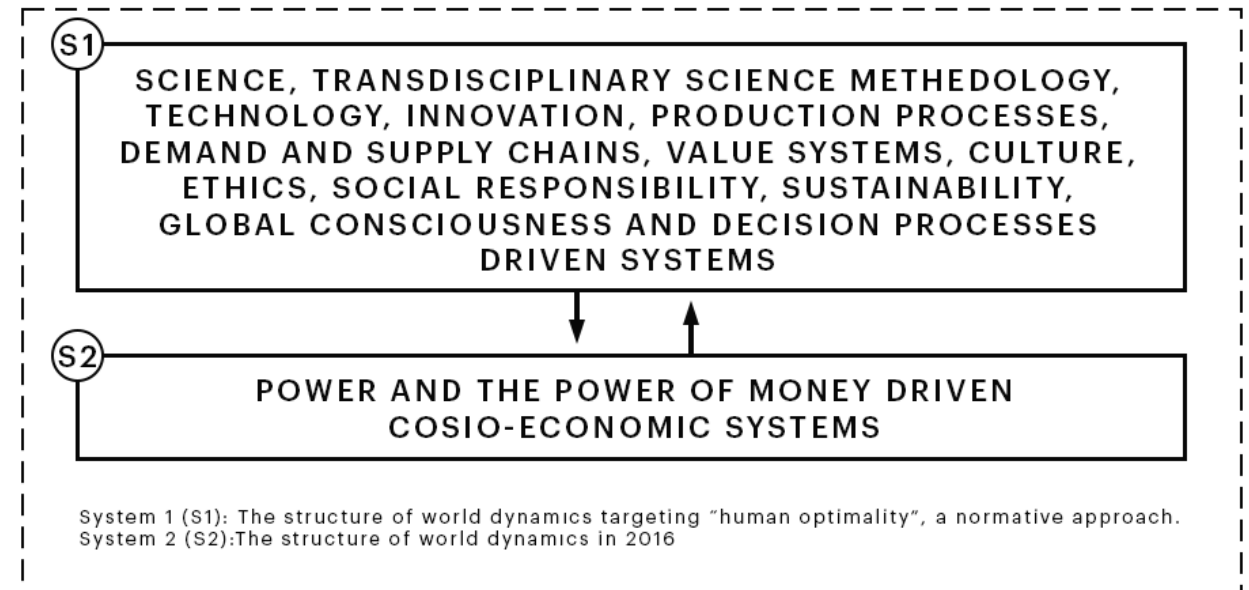

Figure above represents the relationship between the System 1 (S1) and System 2 (S2). S1 can be described as the structure of world dynamics targeting “humanity optimality”. S1 is the normative approach. System 2 (S2) represents the structure of world dynamics in 2016.

The dominance of S2 causes crisis and serious socio-economic problems. 2008 economic crisis is one of them. In the context of the 2008 world crisis, we observe that the world GDP was \$60 trillion at that time. However, the amount of financial operations in investment banking and markets were over \$600 trillion. Concerning this huge amount, we observe that there was not, and today there is not any legal, economic and regulatory framework concerning these operations and markets. It can be considered that it is appropriate to call it: a “crisis of ethics”.

As long as we live in a world which S2 is dominant, such crises, world level conflicts, wars, human traffic, drug traffic, degradation of natural resources use, nature, environmental problems are unavoidable. We need to transform system into a brand new one which relies on human optimal; in other words, we should focus on the values which S1 built on. Science, technology and trans disciplinarity are among the most important of those values. Ethics is a necessary condition for the set optimal.

VI. Conclusions

Any search for a system optimal requires that ethics must remain constant in the dynamics of time and space at the individuals, institutions, corporations, nation states and international level. In preventing information distortion; the starting point, the initiator, the igniter constant should be ethics for the regulators and for the information system security practice.

This approach should include the other explanatory variables in order to understand and minimize the error margins of the complex structures and decision systems which endogenize transdisciplinary science methodology.

İstanbul Gedik Üniversitesine kitaplarını bağışlayan ve 2013-2018 yıllarında İstanbul Gedik Üniversitesi Mütevelli Heyet üyesi, bu tarihten sonra Üniversite’imizde Davetli Profesör olarak görev yapan Sayın Prof. Dr. ORHAN GÜVENEN hocamıza teşekkürlerimizi sunuyoruz. Prof. Dr. Orhan Güvenen hocamız sadece Türkiye’de önemli görevlerde bulunmuş değil aynı zamanda uluslararası platformda çok sayıda görevleri üstlenmiş ve ülkemizi temsil etmiştir. Bu bağlamda kendisi ile ilgili açıklamalarda bulunmak ve gençlerimizi aydınlatmak istedik.

Sayın Prof. Dr. Orhan Güvenen ilk, orta ve lise eğitimini Türkiye’de gerçekleştirmiş ve İstanbul İktisat Fakültesinden mezun olarak Paris Üniversitesinde ekonometri dalında doktora yapmıştır. 1973-1988 yıllarında OECD Sekreteryasında istatistik ve kantitatif teknikler konularında çalışmış, 1995-1997 tarihlerinde Büyükelçi ve OECD nezdinde Türkiye Daimî Temsilcisi, 1996-1997’de OECD İcra Konseyi Başkan Yardımcısı görevlerini ifa etmiştir. 1997 yılında YÖK Üyesi seçilmiştir. 2001-2005 de UNESCO İcra Konseyi Türkiye Temsilcisi, 2002-2005’de Avrupa Konseyi Kalkınma Bankası Yönetim Kurulu Başkanı görevlerinde bulunmuştur. Uluslararası kurumlarda ilk olarak bir Türk’ün Bakan statüsünde aldığı görev. 1988-1994 de T.C. Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanı, 1997-1999 da Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarı görevlerini ifa etmiştir. 1998-2017’de Bilkent Üniversitesi Dünya Dinamikleri ve Stratejik Araştırmalar Enstitüsü Kurucu Direktörü ve Profesörü, halen Paris Panthéon-Sorbonne Üniversitesi ve İstanbul Gedik Üniversitesi’nde Davetli Profesör olarak görev yapmaktadır.

Üyesi olduğu bazı bilim kurumları ve aldığı ödüllerden de kısaca bahsedersek; World Academy of Art and Science, European Academy of Sciences and Art, Applied Econometrics Association Başkanı, The Club of Rome (Onur Üyesi), International Statistical Institute, Türk Matematik Derneği, Türk İstatistik Derneği 1990-1994 Kurucu Başkanlığını yapmıştır (Onur Üyesi). Almış olduğu ödüllerin bazılarına gelince, “Academy of Transdisciplinary Learning and Advanced Studies, USA” Transdisciplinary Distinguished Achievement Award”, 2016; “Atatürk Üniversitesi Yönetim ve Organizasyon dalında Fahri Doktora”, 2014; “Award for Great Achievers of the World - Gusi Price”, 2013; “TÜRKSAV Türk Dünyasına Hizmet Ödülü”, 2012; Türkiye Bilişim Derneği ve Bilişim Sanayicileri ve İşadamları Derneği Ömür Boyu Hizmet Ödülü”, 2004; “International Statistical Institute Adolphe Quetelet Medal 1996”. Bu ödül ilk defa bir Türk’e verilmiştir. “Commendatore nell’Ordine al Merito della Repubblica Italiana” 1994; “İstatistikçiler Derneği Onur Üyesi” 1993; “Yılın Kamu Yöneticisi” 1989, 1992, 1993, 1994; “Atatürk Üniversitesi Vakıf Şeref Üyesi” 1979.

Sayın Prof. Dr. Orhan Güvenen büyük özveri ve yılmaz mücadelesi ile Türk bilimsel çalışma hayatına kattığı yayınları ve kurduğu enstitüler ve yetiştirdiği değerli akademisyenler ile akademik çalışma hayatının nasıl olması gerektiğini gösteren çok önemli bir örnek olarak ders ve örnek alınması gereken bir akademisyendir. Halen bilimsel çalışmalarını sürdüren ve ışığını gençlerden esirgemeyen hocamıza teşekkür etmenin az olduğunu bilerek sağlık ve esenlik dileklerinizi Gazete Gedik ailesi olarak sunuyoruz.

19 Mayıs 1919’u 102. Yılında Bile Kavrayamamanın Hafifliği

Dr. Öğr. Üyesi
Orhan ÇEKİÇ
Atatürk İlkeleri ve İnkılap
Tarihi Uygulama ve
Araştırma Merkezi Müdürü

Neden bu başlık? Çünkü, aşağıda sunacağım Osmanlı ve İngiliz arşiv belgelerinden de kolayca görülebileceği gibi, bu konu özellikle son 50 yıldan bu yana, tamamen kasıtlı olarak yanlış aktarılmakta, tarihsel gerçekler ters yüz edilerek, özellikle Atatürk düşmanı ve Cumhuriyet karşıtı çevrelerin elinde, kendi görüşlerini savunmaya yönelik, hiçbir değeri olmayan, sıradan ve siyasi bir metin haline dönüştürülmüş bulunmaktadır.

Türk Tarih Kurumu gibi uzman bir kamu kuruluşunun bu hazin durumu seyretmesi, konunun bir diğer vahim ve düşündürücü yanıdır.

O halde gerçek nedir?

Mustafa Kemal Paşa’nın 19 Mayıs 1919 Pazartesi günü Samsun’a çıkışıyla birlikte, işgalcilere karşı ulusal bir direnişin meşalesinin yakılmış olduğuna kuşku yoktur. Esasen bu konuda toplumumuzun her kesiminde ortak ve yaygın bir görüş birliği de mevcuttur. Doğru olan da budur. O halde sorun nerededir?

Sorun, geline nokta elde edilen başarının asıl mimarının Sultan Vahdettin olduğu savını ileri sürenlerde, kuyudan adam çıkartma gayreti içinde olanlardır.

Mustafa Kemal Paşa’nın Samsun’a çıkışından itibaren izlediği yol ve yöntem sonucu silahlı bir direnişe geçilmiş, 4 sene boyunca süren ve adına Kurtuluş Savaşı dediğimiz mücadele sonucunda işgalcilerin dayattığı ve Osmanlı Devleti’nin kabullenmek zorunda kaldığı Sevr Antlaşması yırtılıp atılmış, yerine bugünkü laik, sosyal bir hukuk devleti niteliğindeki, çağdaş Türkiye Cumhuriyetinin kuruluşuna yol açan Lozan Antlaşması işgalcilere kabul ettirilmiştir, ya!

Elde edilen bu başarılı sonuçtan ille de asıl başrolün Sultan Vahdettin’e verilmesi gerektiğini savunanların, bunu kanıtlamak üzere ileri sürdükleri saçma sapan ve güya “kanıt” olarak ileri sürülen savlardadır sorun...

Cumhuriyetin kazanımlarına ve temel ilkelerine ilk günden beri karşı çıkan bir kesim,” Mustafa Kemal Atatürk’ün bu sonuca Sultan Vahdettin sayesinde ve onun yaptığı maddi ve manevi destek sonucu ulaştığını, zira O’nu Samsun’a gönderenin Sultan Vahdettin olduğunu; ne var ki, bu destek sayesinde güçlenen Mustafa Kemal’in ilk fırsatta padişahı ülkeden kovup, yerine de kendisinin geçtiğini” savunmaktadırlar.

O zaman yapılması gereken şey, bu iddianın ne ölçüde doğru olduğunu, birtakım anılara ve aktarımlara değil, yerli-yabancı resmi arşiv belgelerine dayanarak ortaya koymaktır. Biz de öyle yapacağız.

1.Sultan Vahdettin’in Mustafa Kemal Paşa’yı Samsun’a bir “Kurtuluş Savaşı” yapmak üzere gönderdiği iddiası:

a.Bu iddia doğru değildir. Böyle bir atama yapılmasının nedeni, silahlı bir direnişi başlatmak değil, tam tersine, bölgede silahlı Türk çeteleri varsa, ki bu konuda bu çetelerin varlığına ilişkin şikâyetler mevcuttur, bu çetelerin tepesine binmek, bölgede sükûneti sağlamak, askeri birliklerin terhisini hızlandırmak, İngilizlerin eline, Mondros Ateşkes Antlaşmasının 7.nci maddesini işleterek, “bölgede güvenlik olmadığı, dolayısıyla bunu sağlamak maksadıyla Samsun bölgesinin işgal edileceği” bahanesini vermektir. Zira, Mondros’un 7. Maddesi işgalcilere bu hakkı tanımaktadır.

İngiliz Amirali Calthorpe, 21 Nisan 1919 günü Osmanlı Hükümeti’ne verdiği bir nota ile, işte böylesi bir şikâyetini dile getirmiş, Samsun ve yöresinde Türk çetelerinin bölgedeki Rum ve Ermeni köylerini basıp, yakıp yıktığını, katliam yaptığını ileri sürmüştü, “Ya siz çıkın düzeltin, yoksa

biz Samsun’a çıkacağız” restini çekmiştir.

Samsun’a bir müfettiş gönderme fikri buradan doğmuş ve Mustafa Kemal Paşa,” 9. Ordu Kıtaatı Müfettişi” sıfatıyla ve meseleyi tahkik etmek üzere Samsun’a gönderilmiştir.

Eğer bu notayı siz arşivden çekip alırsanız, ya da ders kitaplarında bundan bahsetmezseniz, konunun açıklaması elbette birtakım tartışmalara yol açabilir. Oysa durum son derecede açıktır.

Bu dönemde Akdeniz bölgemiz tümüyle işgal edilmiş, Ege’ye Yunan çıkarılmış, Marmara ve İstanbul’a tüm İtilaf devletleri birlikte gelip, girmişler, henüz bir tek Karadeniz bölgesi, şimdilik işgal dışı kalmıştır. Bir de Karadeniz işgal edilip, oradan güneye, Ankara’ya doğru bir harekete geçilecek olursa, Anadolu’nun direnecek hiçbir gücü kalmayacak, Sevr hükümleri böylece kolayca uygulanabilecektir. Kısacası İngiltere Karadeniz’e çıkmak için bir bahane aramaktadır.

Mustafa Kemal’i Samsun’a göndermenin amacı savaşarak bölgeyi işgalden kurtarmak değil, “Mondros’un, işgali düzenleyen maddesinin uygulanamayacağını müzakerel-

er yoluyla karşı tarafa anlatmak ve hükümete bu konuda kullanabileceği raporları sunmaktır. Bunu yapmak için de 18 karargâh subayı yeterlidir. Samsun’a bu maksatla çıkılmıştır, savaşmak için değil.

B.Mondros’un 5. Maddesi uyarınca, Anadolu dışındaki tüm ordularımız, kendilerine en yakın düşman garnizonlarına teslim olmuşlar ve yurt içindekiler de terhis edilmeye başlanmıştır. Böylece elde silahlı bir güç yoktur. Bu şartlarda Mustafa Kemal Paşa’yı 18 karargâh subayı ile 22 er ve erbaşı Samsun’a gönderip, ondan bir “Kurtuluş Savaşı” yapmasını beklemek, aklın, mantığın alacağı şey değildir. Bu iddia, 19 Mayıs’ın 100.ncü yıldönümünde bile ne yazık ki hâlâ sürmektedir.

c.Eğer Sultan Vahdettin’in, işgalcilere karşı bir silahlı direnişe geçmek gibi gerçekten bir iradesi var idiyse, neden Mondros’u imzalayıp, orduları teslim ettikten sonra böyle bir eyleme geçip, kurtuluşu da Mustafa Kemal Paşa ve beraberindeki bir avuç insandan beklemiş olsun ki? Bunun bir mantığı var mı? Elbette yok. Ama bu uydurma senaryolarda da zaten mantık aramak ne kadar doğru olabilir ki!

d.Kaldı ki, Mustafa Kemal Paşa Samsun’a çıktığında İngilizler zaten 200 kişilik bir kuvveti Merzifon’a çıkarmışlardı. Bir kuvvetleri de Samsun’daydı. Dolayısıyla, savaşmak üzere 18 kişiyle Samsun’a gitmediği açıktır.

2.“Sultan Vahdettin bir kurtuluşu planlıyordu. Bu nedenle gereken hazırlığı yapmak üzere genç komutanları Anadolu’ya göndermişti.” iddiası.

Bu iddia da yanlıştır. Gerçekten de Ali Fuat Paşa 20. Kolordu Komutanı olarak Ankara’ya, (fotoğraf), Kâzım

Karabekir Paşa 15. Kolordu Komutanı olarak Erzurum’a (fotoğraf) tayin edilip gönderilmişlerdir ama bu Sultan Vahdettin’in bir tasarrufu olmayıp Sevr antlaşmasının amir hükmü gereğidir. İtilaf Devletleri, Mondros’un 5.maddesi uyarınca, orduların teslim edilmesini şart koştular ama bunun dışında şu talebi ileri sürdüler:

“Dağlarımızda Kürt çeteleri, Ermeni çeteleri, Rum-Pontus çeteleri, asker kaçakları. Hiçbir yer güvenli değil. Buralarda güvenliği İtilaf Devletleri askerleri değil, Türk askerleri sağlayacak. Bu amaçla 50.000 kişilik bir Jandarma gücünü silah altında bulundurmanıza izin vereceğiz. Ama bunlar sadece tabanca ve tüfek kullanabilecekler. Bunlardan 15.000 kişilik bir kolordu gücünü Erzurum’da bulundurun. Bu kolordu, Doğu sınırının güvenliğini sağlayacak. Başına bir komutan gönderin. (Karabekir Paşa). Bir o kadarını Ankara’da konumlandırın. (Ali Fuat Paşa). 20.000 kişiyi de tüm Anadolu’ya serpiştirin.”

İşte Sultan Vahdettin’in bir planı sanılan olayın gerçeği budur.

3.“Sultan Vahdettin Milli Mücadele’ye ciddi parasal destek sağlamış, Mustafa Kemal’e 30.000 altın vermiştir!” iddiası.

Üzerinde durulamayacak kadar gerçek dışı bir yalandır. Devletin hazinesinde bile bu kadar bir para yoktur. Bu kadar altının kaç ton tutacağı, bunun, işgal altındaki İstanbul’da Bandırma gemisine nasıl nakledilebildiği, işgal altındaki Samsun’da, bu tonlarca altının karaya nasıl çıkartıldığı konularının hesabına girmeye gerek yoktur. Bu devlet, İngiltere’ye olan nakit para borcunu ödeyemediği için, Mısır’ı ve Sudan’ı İngiltere’ye vermek zorunda kalmıştır. Sultan Vahdettin ülkeyi terk ederken, beraberinde sadece 30.000 pound parasını götürebilmiştir. Mustafa Kemal Paşa’ya verilen tahsisat sadece 2000 liradır.

4.Mustafa Kemal Paşa’ya Anadolu’da gereken destek ve yardım yapılabilsin diye her yere talimatlar gönderilmiş, Müdafaa-i Hukuk derneklerinin kurulması desteklenmiştir.

Bu iddianın tam tersi doğrudur. Sultan Vahdettin, işgalci yaygınlaştıracığı için, doğal olarak bu tarz derneklere karşıdır. Aksine, herhangi bir bölgede, bir taşkınlığa yer verilmemesi adına değişik bölgelere şehzade ve askerlerden oluşan “Nasihat Heyetleri” gönderilmiş, Fevzi Çakmak Paşa bile, böyle bir heyetle Sivas’a gitmiştir.

5.Mustafa Kemal Paşa Samsun’a gönderilirken çok geniş yetkilerle donatılmıştır. Bu da genel bir direnişe geçileceğinin işaretidir.

Yanlış. Mustafa Kemal Paşa, kendisine verilen görev ve yetkilerin alanını kendisi genişletmiştir. Yani belge üzerinde eklemeler yapmıştır. Bu tahrifat demektir ve fark edilirse bütün plan çökebilir hatta tutuklanabilir. Buna rağmen bu riski göze alır. Diyarbakır vs çevrelerini yetki alanına böylece ekletir. Bu eklemeleri Diyarbakırlı Kâzım (Kâzım İnanç Paşa) yapmıştır.

Yeni haliyle yetki belgesi Harbiye Bakanı Şakir Turgut Paşa'ya onay için çıkarılır. Şakir Paşa durumu anlar ve onaylamayı reddeder. Bin bir rica üzerine," masanın üzerindeki mührü alın, siz basın, ama mührün üzerini imzalamam. Haberinizi olsun, ilerde bir sorun çıkar da durum anlaşılırsa, masanın üzerinden mührü alıp basmışlar, bakın benim imzam yok, derim. Haberinizi olsun!" der. Bu tarihi belgeye dikkatle bakarsanız, mührün üzerinde gerçekten de imza olmadığını görürsünüz. Yani o geniş yetkilerden padişahın da, Sadrazam Damat Ferit Paşa'nın da hiçbir zaman haberi olamamıştır.

bilgi doğru değildir. Denizlerden içerilere doğru çekilmeye çalışmaktadır. Oysa, Havza Kaymakamı Fahri Bey'e çektiği telgrafta, "Romatizmalarım tuttu, termal sular-dan istifade etmek için Havza'ya geliyorum. Otelden yer ayırtınız!" der.

Havza'ya geldiğinde, halkı Taş Mektepte toplar ve gerçeği bütün açıklığıyla anlatır. "Ayağa kalkmaktan, silahlı mücadeleye girişmekten başka hiçbir çaremiz kalmadığını" net bir şekilde ortaya kor. Dinleyiciler arasında bulunan Ermeni Papazı durumu İstanbul'a bildirince, İngilizler,

"Mustafa Kemal Paşa kuşkusuz seçkin bir Türk komutanıdır. Kendisine bir görev verilmiştir fakat kendisi bu görevi yanlış anlamış ve genel siyasal durumu yanlış değerlendirmiş, Ordu Müfettişliği görevini başaramamıştır. Bu nedenle bu görevinden azledilmiştir. Böylece kendisine verilen tüm yetkiler geri alınmıştır. Bundan böyle hiçbir askeri veya mülki makama emir veremez, bu emirler alınamaz. Bedelini ödese bile, verdiği hiçbir telgraf çekilmeyecektir!".

Kısacası, Mustafa Kemal Samsun'a çıktıktan sadece 1 ay sonra bu görevden kovulmuştur. Padişahın da, hükümetinin de, güya direnişi örgütlesin diye her desteği verdiği iddia edilen Mustafa Kemal'in içine düştüğü durum tam anlamıyla işte budur. Ertesi gün, yani 24 Haziran'da padişaha gönderdiği telgraf da elimizdedir.

Ali Kemal 18 Haziran'da yayımladığı genelgede, Müdafaa-i Hukuk derneklerinin faaliyetlerini de şiddetle yasaklamış, bunların vereceği telgrafların da çekilmemesi için bütün PTT ofislerine talimat göndermiştir. Oysa, bu derneklerin arkasında elbette Mustafa Kemal vardır. Derhal harekete geçer ve valilere, "Ali Kemal'in genelgesinin geri çekildiği resmen bildirilmedikçe, İstanbul ile her türlü iletişimin kesilmesi" talimatını gönderir.

Bu durumda, geline nokta bir kez daha analiz edilecek olsa, varılan sonuç şudur:

A. Mustafa Kemal Paşa, Samsun'da yapması gerekeni yerine getirdikten sonra, Hükümetin, "İstanbul'a dönün" emrine uymamıştır.

B. Bu nedenle gerek padişahı, gerekse hükümeti karşısında asi bir komutan konumuna düşmüş, uyarılara rağmen tutumundan vazgeçmemiştir.

C. Bunun üzerine, Samsun'a çıkışından henüz 1 ay geçmeden, 18 Haziran 1919'da İçişleri Bakanı bütün illere gönderdiği genelgeyle, Mustafa Kemal'in her yörede kurulması için gayret gösterdiği Müdafaa-i Hukuk derneklerinin faaliyetlerini şiddetle yasaklamıştır.

Ç. Buna yanıt olarak Mustafa Kemal, 20 Haziran'da illere çektiği telgrafta, bu tutuma karşı çıkmış, "hükümetin aldığı bu kararın milletin sesini kesmeye yönelik olduğunu, bu kararın geri alındığı ilan edilinceye kadar, İstanbul ile her türlü iletişimin kesilmesi gerektiği" talimatını vermiştir.

D. Bununla yetinmemiş, 22 Haziran'da Amasya Genelgesi'ni ilan etmiştir.

E. Bunun üzerine 23 Haziran'da Hükümet, Mustafa Kemal Paşa'yı görevinden azletmiş, tüm yetkilerinin elinden alındığını, bundan böyle hiçbir askeri veya mülki makama emir veremeyeceğinin gereken illere duyurulmasını İçişleri Bakanı Ali Kemal'den talep etmiştir. Böylece bu talimat, PTT Genel Müdürü Refik Halit Karay eliyle Tüm Türkiye'ye duyurulmuştur.

F. Ali Kemal, Sultan Vahdettin Hükümeti'nin almış olduğu bu kararı illere tebliğ ederken, "...Mustafa Kemal'in genel siyasal durumu yanlış değerlendirdiğini ve Ordu Müfettişliğini başaramadığı için görevden azledildiğini" ifade etmiş, mülki amirlere yönelik olarak. "Dahiliye Nezareti'nin size kesin emri, o kişinin görevinden azledilmiş olduğunu bilmek, kendisiyle hiçbir resmi muameleye girişmemek ve hükümet işlerini ilgilendiren hiçbir isteğini yerine getirmemektir." diyebilmiştir.

SONUÇ: Bütün bu değerlendirmelerin ışığında, hâlâ Mustafa Kemal Paşa'nın Samsun'a bir kurtuluş savaşı yapmak üzere gönderildiği, bu esnada hükümet tarafından kendisine her türlü desteğin verildiği iddiası ileri sürülebilir mi?

6.Yol Ayrımına Nasıl Gelindi?

Mustafa Kemal Paşa Samsun'a çıktıktan itibaren 3 gün içinde olayı çözmüştür. Amiral Calthorp'un verdiği notanın içeriği gerçeği yansıtmamaktadır. Bu durumu bildirir iki raporu hükümete gönderir. Böylece İngilizlerin bölgeyi işgal etmeleri için haklı hiçbir gerekçeleri kalmamış, görev tamamlanmıştır. "O halde İstanbul'a dön!" emrini alır.

Artık Anadolu topraklarına adımını atmıştır. Kafasındaki asıl planı uygulamaya karardır. Bunun yolu, teslimiyetçi bir politika izleyerek, Sevr'in uygulanmasını beklemek değil, aksine ulusal bir başkaldırıyı hızla örgütlemektir. Bunun için zamana ihtiyacı vardır. 25 Mayıs'ta Samsun'dan çektiği telgrafta, "Bir zabıta olayını takip için karargâhımla birlikte Havza'ya intikal ediyorum!" der. Bu

derhal İstanbul'a getirilmesi konusunda hükümete baskı yapmaya başlarlar. Çeşitli bahanelerle dönüşünü geciktirmeye çalışır. En sonunda 12 Haziran'da geleceğini bildirir ama herkes onu İstanbul'da beklerken, O Amasya'ya gelmiştir bile. Elbette bu durum hükümetle olan gerginliği artırır.

7.Mustafa Kemal Paşa görevden azlediliyor.

Bunun üzerine, güya bir kurtuluş savaşını örgütlemek üzere Samsun'a gönderildiği iddia edilen Mustafa Kemal Paşa, 23 Haziran 1919 günü yayımlanan bir hükümet kararnamesiyle görevinden azledilir, yani kovulur. Bütün illere ve birliklere gönderilen bu genelgede İçişleri Bakanı Ali Kemal şöyle demektedir:

John Stuart Mill'in Çocukluk Eğitimi Üzerine Notlar

Dr. Öğr. Üyesi
Ahmet ÖZCAN
İktisadi İdari ve Sosyal
Bilimler Fakültesi Siyaset
Bilimi ve Kamu Yönetimi
Bölüm Başkan Yardımcısı

On dokuzuncu yüzyılın en büyük filozoflarından biri olan John Stuart Mill (1806-73), yalnızca düşünce ve ifade özgürlüğü, kadınların özgürleşmesi, mantık, ekonomi politik gibi birçok alanda putkırıcı tezler ortaya atmamış, aynı zamanda “çoğunluğun tiranlığı” kavramıyla modern demokrasinin radikal bir eleştirisini yapmış, babası James Mill ile onun en yakın dostu ve felsefi müttefiki Jeremy Bentham'ın on sekizinci yüzyılın Aydınlanma düşüncesine dayanan faydacılık (utilitarianism) kuramını on dokuzuncu yüzyılın Romantik ve tarihsel felsefeleriyle eklemlemeyerek çok daha yüksek bir aşamaya taşımıştır. Mill'in bu başarısının temelinde çocukluk yıllarında aldığı olağanüstü eğitim yatar. Bu nevi şahsına münhasır eğitim, Mill'in daha önce eşine rastlanmamış derecede derinlikli olan düşünsel temelini oluşturmakla kalmamış, aynı zamanda düşünürü yirmili yaşlarında zihinsel bir buhrana sürükleyerek ona babasının siyasal felsefi mirasını aşma fırsatı da vermiştir. Bu yazıda çağdaş eğitim anlayışının dolaylı bir eleştirisini içeren Mill'in çocukluk eğitiminin fazlasıyla kısa bir değerlendirmesi yapılacaktır.

İlkin, okuyucunun zihninde belirmesi muhtemel temel bir itirazla derhal yüzleşmek gerekiyor. Bu da Mill'in aldığı olağanüstü eğitimin yalnızca olağanüstü kişilerde sonuç vereceği, yani burada en az verilen eğitim kadar eğitimi alan kişinin zihinsel yeterliğinin de belirleyeceği olduğu yönündeki yaygın kabul gören önermedir. Mill, kendi öğrenim sürecinin mevcut eğitim sisteminin geliştirilmesine katkıda bulunabileceğini savunduğu otobiyografisinde bu önermeyi reddetmiştir:

"Şayet ben doğuştan kavrama konusunda aşırı derecede çabuk olsaydım ya da çok kesin ve güçlü bir hafızaya veya fevkalâde şekilde etkin ve zinde bir kişiliğe sahip olsaydım, bu tecrübe inandırıcı olmazdı, fakat tüm bu doğal yeteneklerde ben ortalamanın üstünden ziyade altındayım. Benim yapabildiğim, ortalama kabiliyete ve sağlıklı fiziksel yapıya

sahip herhangi bir erkek ya da kız çocuk tarafından mutlaka yapılabilirdi. Herhangi bir şey başardıysam bunu, diğer tarihli koşulların yanında, babam tarafından bana verilen erken eğitim yoluyla çağdaşlarımızın bir çeyrek yüzyıl önünde başlamama borçlu olduğumu hakkaniyetle söyleyebilirim."

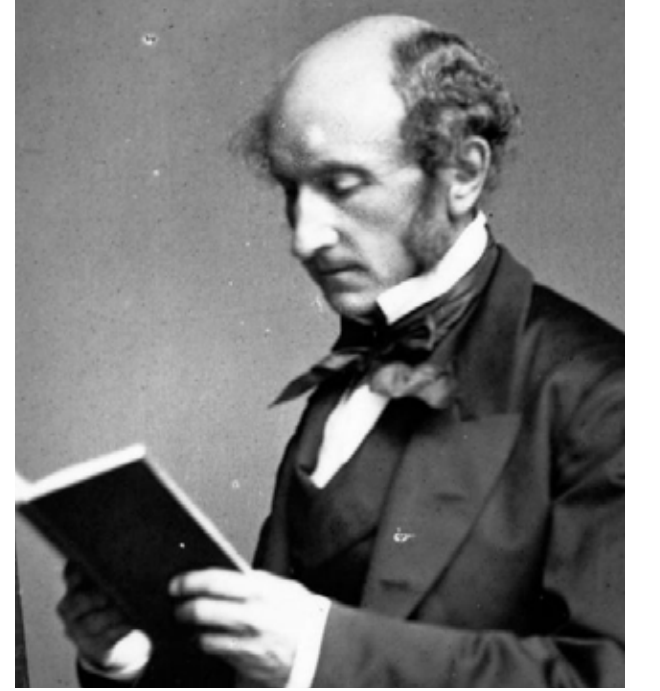
Büyük işler yapmış insanların başarısını onların “deha”larına bağlamak, şayet kendi başarısızlığının üstünü örtmek için kullanılan bir bahane değilse, deneyim eksikliğinden kaynaklı bir önyargıdır. Friedrich Nietzsche'nin İnsanca, Pek İnsanca'da söylediği gibi, “*yetenekten, doğuştan gelen kabiliyetlerden söz edip durmayın! Pek az yeteneği olan her türden büyük insanın isimlerini sayabiliriz! Onlar büyüklüğü kazandılar; (denildiği gibi) ‘dahi’ olmayı başardılar.*” İşte, büyük biri olarak doğmamış ama büyük biri olmayı başarmış Mill'in talihi, kendisini çağdaşlarının “çeyrek yüzyıl” önüne taşıyan bir eğitimi çok erken yaşlarda almasını sağlayan özel koşullara sahip olmasıydı. Babası, onun kardeşleri dışında diğer çocuklarla iletişimini fazlasıyla kısıtlamış olduğundan, ilk kez evden ayrılacağı on üç yaşına bastığında aldığı eğitimin olağan dışı bir süreç olduğunu öğrenme şansı elde edebilmişti. Mill, tanışacağı insanların onu çok şey bildiği için övebileceği ama onun kendisiyle övünmemesi gerektiği konusunda babasının yaptığı uyarıyı anımsar:

"... başkalarından daha fazla bildiğim her ne varsa bunların bendeki herhangi bir yeteneğe değil, talihimin sunduğu fazlasıyla olağandışı bir üstünlüğe, yani bana öğretmenlik yapmaya ehil, bunun için gerekli zahmeti ve zamanı ayırmaya hazır bir babaya sahip olmama atfedilebileceğini, benzer bir üstünlüğe sahip olmamış olanlardan daha fazla şey bilmiyor olsaydım bundan derin bir utanç duymam gerekeceğini, dolayısıyla bu durumun benim için bir övünç meselesi olmadığını söylemişti."

O halde Mill, çocukluk dönemi boyunca asla kendisini “özel bir çocuk” olarak görmemiştir. Aksine, babasının kendisinden beklediği derecede çalışmadığını düşündüğünü, kendisini hep eksik gördüğünü söyler. Mill'in bu öz-eleştirel düşünce şeklinin oluşmasında, disiplinli eğitim sisteminin yanında, oğlunun başkaları tarafından çok şey bildiği konusunda övüldüğünü duymasını engelleyen, okuttuğu kitaplar yoluyla zorluklara karşı mücadele eden ve onların üstesinden gelen insanları ona örnek olarak sunan filozof bir babanın etkisi tartışmasızdır. Zira Mill, kendisini “ne mütevazı ne de kibirliydim” şeklinde tarif eder. Diğer taraftan, onun çocukluk dönemine tanıklık etmiş kimselerin neredeyse hepsi, Mill'i “erken olgunlaşmış” bir çocuk olarak betimlemişlerdir. Zira,

kardeşlerine öğretmenlik yapan Mill'in sohbet ettiği kimseler ya babası ya da babasının arkadaşları olmuştur. Dahası, çocuk Mill “fazlasıyla saygısız” olarak da tarif edilmiş, bu duruma da babasının tartışmacı ve düşündüklerini söylemekte cesur bir zihin oluşturmayı başarmış olması yol açmıştır. Yaşıtlarıyla ilk kez tanıştığında onlarla kendisi arasında var olduğunu gördüğü uçuruma en çok şaşırarak olan Mill'in kendisi olacaktır.

Mill'in henüz 3 yaşındayken başladığı bu olağanüstü eğitim, öylesine kapsamlıydı ki düşünür 12 yaşına geldiğinde çok iyi derecede Yunanca ve Latince öğrenmekle kalmamış, aynı zamanda tarih, şiir, retorik, mantık, bilim, ekonomi politik ve felsefe alanlarındaki tüm klasik literatüre hâkim hale gelmiştir. 16 yaşına kadar devam eden bu ilk eğitimin içerdiği tüm kitaplar, Aristo'ya atfen “peripatetik okul” olarak bilinen yürüyerek öğrenme yöntemiyle okunmuştur. Ancak, bütünüyle rasyonalist bir faydacı felsefeyle yetiştirilen Mill, 20 yaşına geldiğinde derin bir zihinsel buhrana girecek, ciddi şekilde intihar etmeyi düşünecektir. İnsanın aynı zamanda duygusal bir varlık olduğunu kavrayan Mill, bu buhranı babasının ve Bentham'ın faydacılık kuramını aşarak, daha doğrusu onu Alman Romantik felsefesiyle eklemleyip yeni ve çok daha gerçekçi bir aşamaya taşıyarak aşacaktır.

John Stuart Mill'in Çocukluk Döneminde (3-16 Yaşları Arasında) Okuduğu Tespit Edilen Yunanca, Latince, İngilizce ve Fransızca Toplam 239 Eser/Yazar Arasından Kronolojik Bir Seçki (İngilizce-Türkçe)

- 1.Aesop, Fables (Ezop, Masallar)
- 2.Herodotus, History (Herodot, Tarih)
- 3.Xenophon, Memorabilia-Memorials of Socrates (Ksenofon, Sokrates'in Anıları)
- 4.Diogenes Laertius, Lives of the Philosophers (Laertios Diogenes, Filozofların Hayatı)
- 5.Isocrates, Ad Demonium (Isokrates, Demonikos'a Karşı)
- 6.Thucydides (Thukydides)
- 7.Plato, Apology (Platon, Sokrates'in Savunması)
- 8.William Robertson, The History of America (Amerika'nın Tarihi) (1777)
- 9.David Hume, The History of England (İngiltere Tarihi) (1754-62)
- 10.Edward Gibbon, The History of the Decline and Fall of the Roman Empire (Roma İmparatorluğunun Çöküşünün ve Düşüşünün Tarihi) (1776-88)
- 11.Dionysius of Halicarnassus, The Roman Antiquities (Halikarnassoslu Dionysios, Roma'nın Eski Çağları)
- 12.Plutarch, Lives (Plutarhos, Yaşamlar)
- 13.Philip Beaver, African Memoranda (Afrika Notları) (1805)
- 14.George Anson, A Voyage round the World (Dünyanın Çevresinde Bir Yolculuk) (1748)
- 15.Daniel Defoe, The Life and Strange Surprising Adventures of Robinson Crusoe (Robinson Crusoe'nun Yaşamı ve Olağanüstü Serüvenleri) (1719)
- 16.The Arabian Nights (Arap Geceleri) (İngilizce: 1706)
- 17.Miguel de Cervantes, The History and Adventures of the Renowned Don Quixote (Ünlü Don Kişot'un Öyküsü ve Maceraları) (İngilizce: 1612)
- 18.Julius Caesar, Commentaries (Jül Sezar, Yorumlar)
- 19.Homer, Iliad (Homeros, İlyada)
- 20.Adam Ferguson, The History of the Progress and Termination of the Roman Republic (Roma Cumhuriyeti'nin İlerlemesinin ve Sona Erişinin Tarihi) (1783)
- 21.Cicero, In Verrem (Verres'e Karşı)
- 22.Sophocles, Electra (Sofokles, Elektra)
- 23.Aristophanes, Clouds (Aristofanez, Bulutlar)
- 24.Demosthenes (Dimosthenis)
- 25.Euclid, Elements of Geometry (Öklit, Geometrinin Unsurları)
- 26.Livy (Titus Livius)
- 27.Ovid, Metamorphoses (Ovidius, Başkalaşımalar)
- 28.Virgil, Aenesid (Publius Vergilius Maro, Aenesid)
- 29.Pindar (Pindaros)
- 30.Isaac Newton, Arithmetica universalis (Evrensel Aritmetik)
- 31.Horace, Satires (Horatius, Satirler)
- 32.Euripides, Medea
- 33.James Mill, The History of British India (Hindistan Şirketi'nin Tarihi) (1817)
- 34.Lucretius, De rerum natura (Lukretius, Evrenin Yapısı)
- 35.Aristotle, Rhetoric (Aristo, Retorik)
- 36.William Shakespeare
- 37.John Milton
- 38.Juvenal, Satires (Juvenalis, Satirler)
- 39.Quintilian, De institutione oratoria (Quintilianus, Hitabet Ensitüleri)
- 40.William Emerson, The Elements of Optics (Optiğin Unsurları) (1768)
- 41.Thomas Hobbes, Computatio sive logica (Hesaplama veya Mantık) (1688)
- 42.David Ricardo, On the Principles of Political Economy and Taxation (Ekonomi Politikin ve Vergilendirmenin İlkeleri) (1817)
- 43.Adam Smith, An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations (Milletlerin Zenginliğinin Doğası ve Nedenleri Üzerine Bir Araştırma) (1776)
- 44.Jean de La Fontaine, Fables (Fontaine, Masallar) (1668)
- 45.Lucian, Prometheus
- 46.Voltaire
- 47.Jeremy Bentham, Panopticon (Panoptikon) (1791)
- 48.Jean Baptiste Say, Traité d'économie politique (Ekonomi Politik Üzerine Tez) (1803)
- 49.Condillac, Traité des sensations (Duygular Üzerine Tez) (1754)
- 50.John Locke, Essay Concerning Human Understanding (İnsanın Anlama Yetisi Üzerine Bir Deneme) (1689)

Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Kadınların Eğitimi

Dr. Öğr. Üyesi
Ayşin ŞİŞMAN
Kadın Girişimciliği
Uygulama ve Araştırma
Merkezi Müdürü

II. Meşrutiyet'in ilanı Osmanlı İmparatorluğu için önemli bir dönüm noktasıdır. Yeni rejimin yarattığı hürriyet ortamı fikir hayatının gelişmesinde etkili olmuştur. Dönemin aydınları yazdıkları eserlerde, gazetelerde ve toplantılarda açık olarak bu fikri gelişmeleri dile getirmişlerdir. Batılılaşma olarak ifade edilen sürecin başlangıcı olan Tanzimat Döneminden itibaren fikir akımları (İslamcılık, Osmanlıcılık, Türkçülük vb gibi) daha da güçlenmiştir. İttihat ve Terakki Cemiyetinin laikliğe dair eğilimi ve özellikle kadınlar konusunda daha özgür bir tartışma ortamını doğurmuştur. Osmanlı toplumunda yaşayan Müslüman Türk kadınının mevcut durumu, Avrupalı kadın, İslam'ın öngördüğü kadın, ideal kadın, kadının eğitimi, kadın hakları, giyim-kuşamı gibi "kadın meselesi"ne dair konular tüm yönleri ile ele alınmaya başlanmıştır. Dönemin aydın ve yazarları savundukları fikir akımları çerçevesinden kadın meselesine bakmakla birlikte hepsinin fikir birliğine vardığı ve her şeyin temeli olan tek başlık "*Kadınların Eğitimi*" olmuştur.

Gazete ve dergilerde sürekli kadın konusuna dair yazılar ve tartışmalar geniş kitlelere ulaşarak toplumsal değişime yol açmış, Osmanlı kadın hareketinin daha da fazla hız kazanmasını sağlamıştır. Kadın yazarların da dâhil olduğu bu süreçte kadınların erkeklerle aynı haklara ve eğitime sahip olması sürekli işlenen bir konudur. Toplumun bilinçlenmesi ile birlikte devlet de Tanzimat döneminden itibaren önemli adımlar atmaya başlamıştır. İlk defa *İnas Rüştüyesi* (Ortaokul) ve buraya öğretmen yetiştirmek üzere *Darülmuallimat* (Kız Öğretmen Okulu) kızların eğitiminde önemli kurumlar olmuştur. Bunlarla birlikte mesleki eğitim veren kız sanayi mektepleri de açılmıştır. İlköğretim okullarının zorunlu hale getirilmesi ve kalitesinin artırılması da diğer olumlu gelişmelerdir. *Kız İdadisi* de bu dönemde İstanbul'da ilk defa açılmış fakat kısa bir zaman sonra 1913'te *İstanbul İnas Sultanisi* (lise)'ne çevrilmiştir. İlk defa kızlar için lise düzeyinde bir okul böylece eğitime başlamıştır. 1914 yılında Darülmuallimatlarda yapılan ıslahat çalışmaları ile ilk defa "*İnas Darülfünunu*" adı altında kadınlar yükseköğrenim hakkı kazanmışlardır. Aynı yıl kadınların güzel sanatlarla da ilgilenmesini sağlamak ve mevcut İnas Sultanilerine resim öğretmeni yetiştirmek amacıyla "*Sanayi-i Nefise Mektebi'ne bağlı 'İnas Sanayi-i Nefise Mektebi*" adı altında bir resim dershanesi açılmış, bunu ertesi yıl heykel atölyesi ve konservatuvar takip etmiştir.

1918-1919 eğitim yılının ortasında *İnas Darülfünunu*'nun kapatılarak yönetiminin zamanla karma eğitime geçilmesine, kızların edebiyat, fen ve matematik şubelerinin dışında farklı fakültelere ve özellikle Tıp Fakültesine kabul edilmeleri önemli gelişmelerdendir. Kadın hareketinin önemli isimlerinden Şükufe Nihal Hanım öğrenci temsilcisi olarak bu işin başını çekmiştir. 1922 yılında ilk defa Tıp Fakültesine 7 kız öğrenci kaydı yapılmıştır. Zorlu savaş günlerinde kızlara yükseköğretim kapılarının açılması önemlidir. Böylece eğitim alanında kadın erkek eşitliğinin eğitim alanında bir ölçüde gerçekleştiğini söyleyebiliriz. Bu yıllarda Avrupa ve Kuzey Amerika'nın bazı üniversitelerine ya tamamen, ya da bazı şubelerine kız öğrenci kabul edilmediği, ders ve seminer izleyenlerin ise diploma imtihanlarına alınmadığı hatırlanacak olursa, bizdeki bu gelişmenin önemi daha iyi anlaşılacaktır.

Kız idâdileri ne yazık ki İstanbul dışındaki şehirlere götürülebilmiştir. Bu uygulama, ancak Cumhuriyet döneminde gerçekleştirilebilecektir. Tüm ülkede kadınların eğitimi alanında yapılan reformlar Cumhuriyet'in en önemli başarısı olarak görülecektir.

Atatürk, Gazi Kız Lisesi Öğrencileri ile birlikte.

CUMHURİYET DÖNEMİ

1920'lerde yeni Türkiye kurulurken 11 yıl süren savaştan yorgun ve yoksul çıkan Anadolu insanının yüzde 80'i köylerde yaşamakta olup yetişmiş öğretmen, doktor, hukukçu, mühendis bütün insan gücünü kaybetmiştir. Mustafa Kemal Paşa liderliğinde Ankara Hükümeti, 2 Mayıs 1920 tarihinde Milli Eğitim Bakanlığı'nı kurarak ivedilikle eğitimin içinde bulunduğu sorunlara çareler üretmeye başlamıştır. 1921 yılında toplanan Maarif Kongresinde 250 kadın ve erkek öğretmenle birlikte eğitimin millileşmesi temelinde kültür inkılabı ile toplumun tüm fertlerinin laik, çağdaş eğitim ve bilimden nasibini almasını hedeflemiştir.

Cumhuriyet'in ilk yıllarında okuma yazma bilmeyen kızların oranı, erkeklere nazaran çok yüksek olduğundan (Bkz. Tablo), kızların okullaşma oranını arttıracak ve onları bilinçlendirecek çalışmalara önem verilmiştir. 1923-24 eğitim yılında 72 erkek ortaokuluna karşılık açık olan hiç kız ortaokulu yoktur. Kadın ve erkeğin toplumdaki farklı konumlarını düzenlemek için öncelikle eğitimde eşitliği sağlamayı amaçlayan 3 Mart 1924 tarihli Tevhid-i Tedrisat Kanunu çıkarılmış, eğitim öğretimin birleştirilmesi laiklik temelinde sağlanmıştır. Yeni harflerin kabulü, millet mekteplerindeki okuma seferberliği, seçme-seçilme hakkı tanınması kadınların fikren değişmesine ve çeşitli mesleklere giren kadınların çoğalmasına ve dolayısıyla kendisine güveninin artmasına sebep olmuştur. Kadın hukukçular, bilim insanları, mühendisler ve sanatçılar bu reformların sonrasında eğitim hakkı kazanıp yükselmeye başlamışlardır.

Osmanlı'dan Cumhuriyet'e devrolan sanat ve meslek okulları ile de ideal ev kadını yetiştirme ve ekonomik olarak ayakları üzerinde durmaları hedeflenmiştir. Bu amaçla 1927-1928 öğretim yılından itibaren ilkökula dayalı, beş yıl süreli genç kızların iyi bir vatandaş ve becerikli bir ev kadını olarak yetiştirilmesi için Kız Enstitüleri açılmıştır. Kız Enstitülerinin kurulmasında eğitim ve öğretimin modernleştirilmesi için ülkeye davet edilen yabancı uzmanların raporlarının etkili olduğu görülür.

Atatürk Dönemi eğitim sistemi, günümüz eğitim sisteminden daha modern ve yenilikçidir. 1930-1945 arası ders kitaplarında kadın eğitim görmüş, üretken, aktif ve meslek sahibi iken, 1945 sonrası sosyal yaşamdan uzaklaştırılmış ve sadece ev içi sorumluluklarını üstlenen kişi olarak tanıtılmaya başlanmıştır. Bugünkü eğitim sistemindeki sorunlar Cumhuriyet'in kuruluş dönemindeki çağdaşlaşmadan ve temel ilkelerden uzaklaşmanın sonucudur.

Kadınların genel, mesleki ve teknik eğitimine verilen önem, onların aile içindeki konumlarından, çalışma hayatına daha fazla girmelerine, teknoloji kullanımından, teknoloji üretimine ve siyasal hayata katılımına kadar çeşitli alanda daha etkili olmalarını sağlamıştır. Kadın gücü üretkenliği toplumun çağdaş düzeye ulaşmasında etkin bir rol oynamaktadır. Sonuç olarak; Cumhuriyetin giriştiği eğitim seferberliğinin yüzüncü yılında (1920-2020) Ulusal Eğitim İstatistikleri Veri tabanı sonuçlarına göre, en az bir eğitim düzeyi diplomasına sahip kadınların oranı % 85.7, erkeklerin oranı ise %96.4 olarak belirlenmiştir.

	1927	1960	1990	2016	2020
Toplam Nüfus	13 milyon	31 milyon	57 milyon	80 milyon	84 milyon
Kadın Nüfusu	7 milyon	15 milyon	28 milyon	39 milyon	42 milyon
Okur-yazar olmayan Kadın Nüfusu	%96	%75	%28	%9	%7,5

Tablo: Cumhuriyet döneminde çeşitli tarihlerde kadın nüfusu ve okur-yazarlık durumu.

Eğitimde Cinsiyet Eşitsizliği

Dr. Öğr. Üyesi
Ece ERBUĞ
İktisadi İdari ve Sosyal
Bilimler Fakültesi
Sosyoloji Bölüm Başkanı

Eğitim, en temel insan haklarından biridir ve hiç kimse bu haktan mahrum bırakılamaz. Ancak günümüzde, başka pek çok alanda olduğu gibi eğitimde de cinsiyete dayalı eşitsizlikler ve ayrımcı uygulamalar mevcuttur. Toplumsal cinsiyet bağlamında kız ve oğlan çocuklarına atfedilen rollerin ve farklılaşan beklentilerin yansımaları, eğitimde de görülmektedir. Kız çocuklarının ‘zayıf, kırılgan ve duygusal’ olduklarına dair toplumsal kabul, onların oğlan çocukları gibi cesaretlendirilmelerini ve güçlendirilmelerini önler. Oğlan çocuklar rekabetçi ve agresif yetişirken kız çocukları uyum sağlamayı ve boyun eğmeyi öğrenerek büyür. Araştırmalar, formel eğitimde ilkökul itibarıyla kız ve oğlan çocuklara öğretmenleri tarafından farklı davranıldığını ortaya koymaktadır. Örneğin oğlanların yaramazlıkları olağan karşılanıp hoş görülürken, kızlarınki sapma davranışı olarak görülmekte ve endişe verici bulunmaktadır.

Ergenlik dönemi ise kız çocuklarının eğitiminde, eşitsizlik bağlamında daha farklı sorunlar getirmektedir. Bu dönem bireyin çocukluktan çıkıp gençliğe adım attığı ve vücudunda bazı değişimlerin görüldüğü bir dönemdir. Toplumda kadın cinselliğinden utanılmasının bir sonucu olarak bu durum,

bazı aileler için kızlarını okuldan alma gerekçesi olabilmektedir. Keza aynı sebeplerden pek çok kız öğrenci beden eğitimi derslerine katılmayı tercih etmemekte, bu da fiziksel aktivite konusunda kız çocukların oğlan çocuklardan geri kalmasına neden olabilmektedir. Ayrıca menstural döngünün başlaması, özellikle ekonomik olarak dezavantajlı olup hijyen ürünlerine ulaşamayan kız çocuğunun o günlerde okula gitmemesine yol açabilmektedir.

Meslek seçimine yönelik alan seçimlerinin yapıldığı ve gençlerin üniversite tercihlerini belirleyen lise çağında ise başka eşitsizlikler ortaya çıkmaktadır. Geleneksel toplumsal cinsiyet anlayışı kadını aile, bakım ve ev işlerinden sorumlu tutarken, erkekleri para kazanmakla yükümlü kılar. Bu nedenle kız çocukları genelde, kadının aile içindeki rolünün devamı olacak alanlara yönlendirilir. Annelik rolü dolayısıyla öğretmenliğin ya da bakım rolü dolayısıyla hemşirelik mesleğinin kadına uygun bulunması gibi örnekler verilebilir. Diğer yandan bilim dalları arasında da kız ve oğlan çocukları cinsiyetlerine göre seçim yapmaya şartlandırılırlar. Buna göre sosyal bilimler ve güzel sanatlar kadın, fen bilimleri ve matematik ise erkek alanı olarak kodlanır. Rasyonel düşünce ve aklın tarihsel olarak erkeklere mülk edilmesi, kadınların bu bilim dallarında başarıya ulaşacak kapasitede olmadıklarına dair inancı besler. Erkeklerin piyasada daha geçerli olan yani daha çok para kazandıracak sayısal alanlara yönlendirilmesi de yine toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin bir yansımasıdır.

Ders kitapları ve müfredatların da cinsiyetçi oldukları, özellikle toplumsal cinsiyet çalışan tarihçi ve sosyologların araştırmalarında ortaya çıkmaktadır. Ders kitapları ve materyallerinde lider figürlerin erkek olması, kadın bilim insanlarına yer verilmemesi, mesleklerin cinsiyetçi resmedilmesi

(erkek pilot-kadın hostes gibi) gençlere yanlış mesajlar vermektedir. Kız çocuklarının örnek alacakları bir rol model bulamamaları, onların cesaretlerini yitirmelerine neden olmakta ve belki de büyük hayaller kurmalarının önüne geçmektedir. Bu nedendir ki bugün kızların kadın bir Başkan Yardımcısı görmeleri ya da Dr. Özlem Türeci gibi bir bilim insanının başarılarına tanık olmaları, kendilerine güvenlerini kazanmaları ve hayalleri için mücadele etmelerinde çok önemlidir.

Bugün Türkiye’de okur-yazar olmayan kadın oranı erkeklerin yaklaşık altı katıdır. Kız çocuklarının okutulmaması ya da yalnızca ilkökulu bitirip erkenden evlendirilmeleri gibi sorunlar devam etmektedir. Eğitimdeki cinsiyet eşitsizliği, her şeyden önce geleneksel toplumsal cinsiyet anlayışının eşitlikçi bir yöne evrilmesi ile çözülebilir ve elbette bu amacı gerçekleştirmede öğretmenlerin ve eğitimcilerin de önemli rolü vardır. Cinsiyet ayrımı gözetmeksizin eğitime eşit koşullarda erişebilmek, herkes için bir insan hakkıdır.

İstanbul Sözleşmesi, Eğitim ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği

Arş. Gör.
Elif Naz ARIKAN ÇİFTÇİ
Hukuk Fakültesi Genel
Kamu Hukuku
Anabilim Dalı

“Kitaplar kör olmuş gözlere ışık vermekte...”

Grigory Petrov, Beyaz Zambaklar Ülkesinde

20 Mart 2021 tarihli ve 31429 sayılı Resmi Gazete’de, Türkiye Cumhuriyeti’nin Kadınlara Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi’nden (İstanbul Sözleşmesi) çıkmasına yönelik yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı ile İstanbul Sözleşmesi Türkiye kamuoyu gündeminin merkezinde yer almaya başladı. Sözleşme hükümleri ile ilgili olarak, sözleşmenin “aile yapısını bozucu” olduğu yönünde düzenlemeler içerdiği iddia edilerek ve sözleşmenin bazı ifadeleri çok sınırlı bir şekilde topluma yansıtılarak, İstanbul Sözleşmesi’nin gerçeğinden uzaklaşılmaktadır. İstanbul Sözleşmesi çok boyutlu bir şekilde, bütüncül politikalar, önleme, koruma, soruşturma ve kovuşturmayla ilişkin hükümler getirmektedir. Şiddet ile mücadele kapsamında, bu şiddetin daha en başından oluşmasını önlemekte en etkili ve sağlam yöntem, bu şiddet karşıtı bilinci çocuklara ve genç nesillere aktarabilecek bir eğitim sistemidir. Bu yaklaşım ile İstanbul Sözleşmesi de eğitim üzerinde ayrıca durmaktadır.

İstanbul Sözleşmesi’nin 14. maddesi taraf devletlerin yerine göre, tüm eğitim seviyelerinde resmi müfredata, kadın erkek eşitliği, toplumsal klişelerden arındırılmış toplumsal cinsiyet rolleri, karşılıklı saygı, kişisel ilişkilerde çatışmaların şiddete başvurmaktan çözüme kavuşturulması, kadınlara karşı toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve kişilik bütünlüğüne saygı gibi konuların, öğrencilerin zaman içinde değişen öğrenme kapasitelerine uyarlanmış bir biçimde

dahil edilmesi için gerekli tedbirleri almalarını gerektirmektedir. Ayrıca bu ilkelerin yaygın eğitim ile sınırlı kalmaması gerektiği; spor, kültür ve eğlence tesislerinde ve medyada yaygınlaştırılmasının da devletler açısından bir pozitif yükümlülük olduğu ifade edilmektedir.

Toplumsal cinsiyet eşitsizliği ile kadına karşı ve ev içi şiddet arasında bir neden sonuç ilişkisi bulunmaktadır. Bu yüzden toplumsal cinsiyet eşitliği bilincinin bireylerde yerleşmiş olması, bu şiddet ile mücadelede olmazsa olmaz bir koşuldur. Kanılarımız, tutumlarımız ve davranış kalıplarımız çocukluğumuzun çok erken evrelerinde şekillenmektedir. Şiddetin normalleştirildiği bir ortamda büyüyen çocuklar, erişkin bireyler olduklarında da şiddetin faili konumuna gelmektedir. Şiddetsiz bir toplumun var olabilmesi için toplumsal cinsiyet eşitliği bilincinin erken çağlarda çocuklara aileleri ve eğitim kurumları vasıtası ile aktarılabilmesi bu yüzden çok önemlidir. İstanbul Sözleşmesi de bu mantıktan hareket ederek, bu bilincin erken çağlarda bireylerde oluşturulabilmesini amaç edinir ve eğitimde müfredatın bu bilgi ve bilinci aktarabilecek nitelikte olması gerektiğini belirtir. Önemle vurgulamak gerekir ki İstanbul Sözleşmesi devletlere hiçbir içerik, kaynak, model vb. dayatmasında bulunmaz. Her öğrencinin kapasitesine uygun olabilecek, taraf devletlerin de uygun gördüğü şekilde, bireylerde toplumsal cinsiyet eşitliği anlayışının yerleşmesini sağlayabilecek bir eğitim sisteminin bulunması gerektiğine işaret eder. Öğretim materyalleri tamamen devlet inisiyatifine bırakılmıştır. Hangi yaş grubuna nasıl bir eğitim verileceği devletlerin takdiridir. Tek amaç, şiddetsiz bir toplum için birbirine saygılı bireylerin yetişebilmesini sağlayabilmektir ve bu amaç sadece yaygın eğitim kanalı ile değil, resmi olmayan spor, kültür ve eğlence faaliyetleri kanalı ile gerçekleştirilen eğitim açısından da benimsenmelidir. İstanbul Sözleşmesi bu açıklananlardan ne bir eksik ne de bir fazlasını söylemektedir.

Bir an için bugünkü eğitim sistemimizi düşünelim. Hala eğitime erişimi olmayan çocukları, çocuk yaşta evlendirilerek eğitim hakkından mahrum kalan kız çocuklarını düşünelim. Toplumsal cinsiyet eşitliği bilincinin yer aldığı toplumlarda bu sorunlar ile baş etmek, bu sorunları önlemek mümkün olacaktır. Gün geçtikçe kadın cinayetlerinin arttığı bu zamanda, bu sayıların artmasının temelinde sözleşmeler değil, ne yazık

ki bu bilincin bireylerde bulunmaması yer almaktadır.

Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu verilerine göre dünyada 13 milyon çocuğun çocuk yaşta evlendirilmesi riski ile karşı karşıya bulunduğu ve Save the Children araştırmalarına göre 10 milyon çocuğun eğitim hayatlarına geri dönemeyeceğine dair uyarıların yapıldığı günümüzde, eğitimde toplumsal cinsiyet eşitliği vurgusuna yer veren bir sözleşmeye sırt çevirmek yerine, bu problemlerin nasıl çözülebileceğine odaklanılmalı ve bu ilkeleri benimseyen kaynaklara daha da sahip çıkılmalıdır.

Zihinsel Özgürleşme ve Üniversite Eğitimi

Arş. Gör.
Hazal GÜL
Hukuk Fakültesi Genel
Kamu Hukuku
Anabilim Dalı

Eğitimde hoca-öğrenci ilişkisi şüphesiz ki öğrenme süreci açısından çok büyük önem taşır. Bu ilişkide genellikle hoca ve öğrencisi yan yana tahayyül edilseler de bir eşitsizlik öne çıkar. Hoca, her daim bilmeye ve anlamaya kudretlidir; öğrenci ise boş bir kağıt misali doldurulmayı bekler. Hocanın ağzından çıkacak bir söz, tahtada göstereceği yöntem, öğrenmenin metodunu belirler. Söz gelimi, hoca, tümevarım yöntemini kullanıyorsa öğrenci de onu takip ederek önce parçalardan başlayacak ve bütüne en son gelecektir. Peki, bu durum gerçek bir öğrenme sayılır mı? Fransız düşünür Jacques Rancière'e göre böyle bir teknik bırakın öğrenciye bir şeyi öğretmeye yarasın, öğrenciyi aptallaştırır; zira öğrencinin kendi zekasını fark etmesinin ve kullanmasının önüne geçer.

Hoca, öncelikle, öğrencinin de zihinsel yetilerini görmeli ve kendini ondan üstün tutmamalıdır; öğrencinin kendisindeki düşünme ve öğrenme gücünün (zihinsel yetkinliklerinin) farkına varmasını sağlamalıdır. İşte böyle bir ilişkide hocanın görevi, öğrenci ve öğrenme arasında bir aracı gibi hareket etmeden doğrudan öğrencinin kendi iradesiyle

öğrenmesini sağlamaktır. Rancière'in "Cahil Hoca" isimli eserinde ilham kaynağı Joseph Jacotot isimli bir Fransızca öğretmenidir. Jacotot, bir cahilin başka bir cahile bir konu hakkında bir şeyler öğretebileceğini iddia eder. Cahil bir hocanın da öğretebileceğini, o da Hollanda'da öğrencilerine Fransızca "öğretirken" tecrübe etmiştir. Ancak ne kendisi Flamanca bilmektedir ne de öğrencileri Fransızca bilmektedir. Aynı dili dahi konuşmamalarına rağmen sene sonunda öğrencileri Fransızca öğrenmiştir! Bunu mümkün kılan ise Telemak'ın yan yana sayfalarında hem Flamanca hem Fransızca metnini içeren bir baskısının Jacotot'un öğrencilere vermesi olmuştur. Öğrenciler, Flamanca metni okuyarak anladıklarını ellerindeki Fransızca metinle karşılaştırarak tahmin yürütmüşler ve (küçükken ana dillerini öğrenmeleri gibi) kendi kendilerine Fransızca öğrenmişlerdir. Jacotot ise tek kelime Flamanca bilmeden, Flaman öğrencilere Fransızca'yı öğretmeyi başarmıştır. Aynı yöntemi benzer durumlarda kullanarak öğrencileriyle arasındaki seviye farkının reddi ve onları zihinsel olarak özgürleştirme ile yeni şeyler öğrenmelerini sağlayabileceğini deney konusu edinerek kanıtlamıştır. Öğrenciler hocanın zihnindeki tek tek bilgi kategorilerini (Rancière'in deyimiyle) papağan gibi tekrarlayıp ezberlememiş, hocanın açıklamalarına bağımlı olmamıştır; kendi zekalarındaki potansiyeli fark edip (hocanın zihninden) özgürleşmiştir.

Jacotot'nun "Evrensel Eğitim" olarak adlandırdığı zihinsel özgürleşmeye, esasen, toplum veya yerleşik kurumlar tarafından bir bütün halinde ulaşılamaz; Evrensel Eğitim, aileler tarafından bireye yönelik olarak kullanılmalıdır. Bu eğitim şekli ile insanlar, özgürleşerek, kendi zekalarının farkına vararak ve tüm zekaların eşitliğini görerek öğrenmeye devam edeceklerdir. Fakat bu, Jacotot'nun farklı mesa-

klar da taşıyan metodundan ders çıkarılamayacağı anlamına gelmemelidir. Günümüzde de öğrenciye sahip olduğu zihinsel yetileri fark ettirip onu kendince öğrenmeye yöneltmek, üniversitelerde verilen eğitimin bir meslek eğitimi olmanın ötesinde taşıdığı bilimsel karakterine daha uygun düşecektir. Örneğin, hukuk derslerinde, hukuk yalnızca kanun maddelerinden ve mahkeme kararlarından oluşuyormuş gibi verilen eğitim dogmatik hukukun bir kez daha tekrarından başka bir işe yaramayacaktır. Hukukun pozitif kuralların yanında ihtiva ettiği akıl yürütme ve yorum yöntemlerinin de öğrenciye verilmesi, birkaç sene sonra hukukçu olacak öğrencilere pozitif hukuka körü körüne bağlı kalmadan "bilim olarak hukuk" düşüncesini sorgulamalarını ve anlamalarını sağlayacaktır. Aksi durumda, ünlü hukukçu Julius Hermann v. Krichmann'ın deyimiyle "kanun koyucunun üç yeni düzeltici kelimesi ile okkalık kağıt haline gelecek koca kütüphaneler" ne hukuka ne de hukuk eğitimine katkıda bulunabilir.

Her Dönüşüm Gerçek Bir Gelişim Midir ?

Öğr. Gör.
Begüm ERTEN
Gedik Meslek Yüksekokulu
İş Sağlığı ve Güvenliği

Ünlü filozof Herakleitos'u duyumsar gibiyim: "Değişmeyen tek şey değişimin kendisidir." Peki, her dönüşüm beraberinde gerçek bir gelişimi getirir mi? Tarih boyunca yaşama, hayatta kendimize bir yer edinme, birey olma, sosyalleşme, toplum ve millet algısı, yönetim biçimleri, inançlar ve daha nicesi, insanlık ile birlikte her geçen gün evrilmeye devam etmektedir. En az değişimlere ayak uydurabilmek kadar değişimleri doğru algılamak da önemlidir. Gelişmeler ve değişimler, avantajları ancak analiz edilerek bir katma değere dönüştürülebilirse bir anlam ifade edecektir. 2020 yılından itibaren dünya genelinde uzun yıllardır bu kadar yaygın etki görülmemiş bir pandemi sürecinin içine girildi. Biyolojik bir afetin ortasında çareler aranmaya devam etmekte. Bu sırada sadece sağlık alanında da kalmadı afetler... Yangınlar, depremler, böcek istilaları... Bu olaylar beraberinde ekonomik, psikolojik, sosyolojik birçok sorunu da kısa veya uzun vadede ortaya çıkarma potansiyeline sahiptir. Üretimin, iş gücü ve kazanımların sürekli belirsizliği ülke ekonomilerini ve hatta ülkelerin pandemi ile mücadeledeki stratejilerini dahi etkilemektedir. Sağlık alanında bitmeyen bir yoğunluk, bitmeyen mesailer, ailelerden ayrı geçirilen günler ve daha nicesi ile sınanan sağlık çalışanları... Toplum genelinde sosyal hayat; telefon, bilgisayar, tablet gibi araçlar ve belki ara sıra denk gelebildiğimiz arkadaşlar ile sınırlanmış durumda... Teknolojiyi bilgiye erişimde bir araç görmekten ziyade sosyalleşme aracı görenek arkadaşları ile birlikte oturan bir grubun birbiri ile hiç konuşmadan telefonlarına odaklandıkları bir dönemde tamamen içe dönük bir düzene geçilmiş durumda. Eğitimde bilgi toplumuna geçiş yaptığımız bir dünyada ekip çalışmasına yatkınlık, inovasyon, sürdürülebilirlik, bilişim teknolojileri

ve bilgi güvenliği gibi çağın yeniliklerine uyum sağlayarak geliştirebilecek, katma değer sağlayacak kişilerin öne çıkması beklenirken kişisel gelişimlere, motivasyonlara, araştırmalara, çalışmalara yönelimdeki artış beraberinde çelişkiler oluşturmaktadır. Yaşanan bu değişim "öğrenmeyi öğrenme" gibi bir kavram üzerine düşünmeyi de gerektirecektir. Diğer bir yandan kişiler arasındaki iletişim ve etkileşimin şekli ve derinliği değişmektedir. Yorumların, beğenilerin, görüntülü konuşmaların, mesajlaşmaların arasında kilitlenen diyaloglar, dostluklar, topluluklar artmaktadır. Önceden çocuklara, "Hadi bakalım arkadaşınla sarılın barışın", "Oyuncağını, yemeğini arkadaşınla da paylaş." diyen ailelerin birçoğu şimdi çocuklarına kendi kendine oyun oynamayı, zaman geçirebilmeyi, kendini korumayı ve mesafeyi öğretmeye çalışmaktadır.

Yaşanan her sürecin getirdiği yeniliklerin sonuçları da olmaktadır. Bu noktada süreçleri en iyi şekilde yönetebilmek için sadece güne değil geleceğe de odaklanmak gerekmektedir. Gelecekte korkmadan dünü ve bugünü doğru kavrayıp geleceğe yönlendirmek mümkündür. Ülkeler bazında düşünüldüğünde özellikle bilişim alanındaki gelişmeler sonucunda zaman ve mekândan bağımsız sürekli erişilebilirlik kavramının avantajlarını üretime bir artı değer oluşturmak için kullanabilmek gelecek için öne taşıyacak bir adımdır. Bunun için altyapı, aklın ve bilginin ışığı, üretmenin heyecanı gerekmektedir. Örneğin, eğitim alanında içinde bulunduğumuz pandemi sürecinde birçok ülkede yeteri kadar yaygın olmasa da uzaktan eğitim sistemleri ile birlikte eğitimin aksamadan yapılması hedeflenmektedir. Ancak bu sistemin kullanıcılarına; sistemin amacı, kullanım biçimi, nasıl geliştirilebileceği, materyallerin ve işlenişin uyumlaştırılması gibi konuları anlatabilecek imkânın pek mümkün olmadığı bir düzende doğrudan adaptasyon sağlanmaya çalışılmaktadır. Günün getirdiği bir yenilik avantajlar sağlarken örgün eğitim ortamlarının doğal sonuçları olan sosyallik, doğrudan iletişim kurma ve kendini ifade etme becerileri, eğitim hayatının içinde olmanın verdiği katkılar eksik kalabilmektedir. Bu nedenle; sistemler, teknolojiler, yenilikler ve oluşan şartlar günümüz ve geleceğin yönlendiği noktalardaki ihtiyaçları doğru analiz ederek kullanılmalıdır. Gerçekleşen her bir olayın bir tane sonucu olmadığı gibi görülen bir sonucu da meydana getiren birçok olay veya

faktör bulunabilmektedir. Dünyanın hiç bitmeyecek ve bitmemesi de gereken gelişim süreçlerinde enerjimizi, kaynaklarımızı, bilgi ve deneyimlerimizi insan olmanın verdiği özden de uzaklaşmadan olumlu yönde bir dönüşüme çevirmek önemli hassasiyetler içermektedir. Bilgi, akıl ve vicdanı dengede tutan, yeniliklere gözlerini kapatmayan, gelişen, sorgulayan, üreten bir nesil için varolduğu dünyayı tanımak önemli bir yolculuktur. Dönüşüm bizim yolculuğumuzu kolaylaştırır, çağı yakalamamızı ve rekabetimizi artırır. Ancak bu dönüşümleri yürüdüğümüz yolda doğru kullanırsak, insan olmanın özünü unutmadan deneyimlerimizle, yeteneklerimizle birleştirsek... Bu düşünceden hareket ile Wolfgang Van Goethe'nin bir sözünü anımsayalım: "Kavram deneyimin toplamı, düşünce ise sonucudur; ilkinde ulaşmak için düşünce yeteneği, ikincisini kavramak için akıl gerekir." Bu düşünceden de yola çıkarak bugün; dünyanın birçok yerinde gelişmişlik düzeyi, sosyo-kültürel yapı, inanç sistemi, yönetim sistemi ve hatta coğrafi konum gibi daha birçok etken ile ilişkili olarak yaşanan gelişmelere aynı hızda adapte olunamadığı görülmektedir. Aynı zamanda gelişime direnen toplumlarda karşı konulamayan mecburi dönüşümler ve açılımlar gerçekleşebilmektedir. Ancak her dönüşüm tam anlamıyla benimsenerek ve özündeki amaçlar sentezlenerek uygulanmadıkça değişim kavramı yerini taklit ya da özenme kavramlarına bırakacaktır. Bu durum ise toplumlar arasında yönlendiren ve yönlendirilenler arasındaki çizgiyi belirlemektedir. O halde yeniden düşünmek gerekir. Her dönüşümü bütünüyle uygulamak mı doğrudur, tamamen reddetmek mi? Yoksa araştırıp ihtiyaçları analiz ederek alt yapı hazırlıklarını toplumun her düzeyinde uygulamak mı? Gerçek gelişim hangisinin sonucunda gerçekleşir? Sanıyorum ne direnek, ne olduğu gibi kabul ederek... Belki de gerçek gelişim; günü, toplum yapısını ve geleceği çağdaşlığın ışığında bağımsızlıklarından ödün vermeden ancak kendini kapatmadan yolunu çizebilmektir. Ulu Önderimiz Mustafa Kemal ATATÜRK'ün dediği gibi "Çalışmak demek, boşuna yorulmak, terlemek değildir. Zamanın gereklerine göre bilim ve teknik ve her türlü uygar buluşlardan azami derecede istifade etmek zorunludur." ve "Her ilerleyişin ve kurtuluşun anası hürriyettir." Bu nedenle çalışmaktan, üretmekten ve toplumsal varlığımızı, değerlerimizi korumaktan vazgeçebileceğimiz tek an dahi yoktur.

Daimîcilik Akımının İnsan Modeli Sokrates

Cem ÇOLAKOĞLU
Sağlık, Kültür, Spor
Dairesi Müdürü

Daimîcilik Akımının İnsan Modeli Sokrates Daimîcilik, temelinde “klasik realizm” yatan fakat aynı zamanda idealistlerin de birçoğunun desteklediği bir eğitim akımıdır. Bu akımın savunucuları R. Maynard Hutching, Mortimer J. Adler’dir.

İdealistlerden Platon, Descartes, Spinoza, Leibniz, Berkeley, Kant ve Hegel ile realistlerden; Aristoteles, St. Thomas Aquinas, John Amos Comenius, Locke ve Johan Frederick Herbart’ın görüşleri bu akımın temelini oluşturur. Genellikle Daimîcilik akımı Platon, Aristoteles ve St. Thomas Aquinas’ın ontoloji, epistemoloji, aksiyoloji ve mantıkla ilgili önermeleri üzerine temellendirilir. Bu eğitim akımına göre eğitimin evrensel nitelikteki belli gerçeklere göre şekillendirilmesi gerekmektedir. Çünkü insanın doğası ve ahlaki ilkeler değişmez. İnsanların bu değişmez, ebedi gerçeklere göre yetiştirilmesi gerekir. Hutchins bu görüşü şu şekilde belirtmektedir: “Eğitim öğretimi gerektirir. Öğretim bilgiyi gerektirir. Bilgi gerçeğin kendisidir. Gerçek her yerde aynı olmalıdır”. Eğitim sağlam ve doğru karakterli insan tipi yetiştirmeyle meşgul olmalıdır. İnsan doğasının en önemli özelliği aklıdır. Bu nedenle eğitimde insan zihninin gelişmesine önem verilmelidir. İnsan kendini bu eğitim sonucunda akıllıca yönetebilecek duruma gelmelidir. Bu hem akıllıca bir yaşam hem de özgürlüğün sorumluluğunu taşıyabilmesi için gerekli koşuldur. Çünkü uygar insanda özgürlük ve sorumluluk birbirini tamamlar. Klasik realist ya da daimîci akım, eğitimde, öğrenciyi kendini tanıma, kendisi ve insanlık için iyi yaşama ulaşma yönünde geliştirme eğilimindedir.

ve bilgi anlayışına da değinmemiz gerekir. Sokrates’in eğitim ve bilgi anlayışı, bu bağlamda kullandığı metotlar, bilgi ve kavramlar hakkındaki düşünceleri, buna paralel olarak yaşamı ve ölümü hem kendinden önce gelen filozoflardan hem de çağdaşlarından çok net biçimde ayrılır. O’nun eğitim anlayışı öğretmeyi değil aramayı, araştırmayı öngörür. O’nu sofistlerden ayıran bir diğer özellik ise yöntem kaygısı içinde bilgiye düzenli bir yönelimi olmasıdır. Sofistler sahip olduklarını düşündükleri bilgilere güvenirken; Sokrates bilgisine güvenmez. Bu noktada en bilindik sözlerinden biri olan “eğer tek bir şey biliyorsam, o da hiçbir şey bilmediğimdir” sözü akla gelir. Sokrates insanı doğruyu bulma yolunda tam anlamıyla araştırmacı hatta kuşkucu olmaya iter. O’na göre her şey enine boyuna tartışılmalı sonra benimsenmelidir. Bu noktada insanları bilgi edinmeleri için yüreklendirir. “O’nun için önemli olan insanlara bilgi vermek değil; insanları bilgiye istekli ve yetenekli kılmaktır. Bu tutumuyla Sokrates, bizlere çağdaş eğitimbilimin temel ilkelerini duyurur”. Sokrates araştırmalarında doğruya ulaşma kaygısını içerir. “Sokratesçi bilgi anlayışı pek belirgin olmamakla birlikte ülkücü bir anlayıştır. Bilgi öznedeki içkindir. İnsan bilgi edinme yolunda kendi kendini araştırmalıdır”.

Aristoteles Metafizik’inde ahlakçı Sokrates’in ahlakçı olmaya çalışırken, az çok bir bilgi temellendiricisi kimliği ortaya koyduğunu belirler. Sokrates ahlak alanındaki araştırmacı tutumuyla Platon’un ve daha sonra da Aristoteles’in geliştireceği bilgi ve mantık kavramlarına temel taşlarını koymuştur. “Şöyle söylüyor Aristoteles: Sokrates ahlaki erdemleri incelemeye yöneldi. Bu konularda evrensel tanımlamayı getirmeye çalışan ilk kişi odur. Çünkü Sokrates tasımlar yapmaya çalışıyordu. Tasımların ilkesi de şeylerin ne olduğudur. Diyalektik o zamanlar karşıtları özden bağımsız olarak inceleyebilecek kadar ve karşıtları inceleyen bilimin de aynı bilim olup olmadığını belirleyecek kadar güçlü değildi. Sokrates’in büyüklüğünü oluşturan iki buluşu vardır: Tümevarımcı konuşma ve genel tanım. Bunların ikisi de bilimin çıkış noktasında bulunur.

Çünkü Sokrates’e göre bilgi erdemdir ve erdem öğretilir. Nasıl ki Daimîcilik Akımı’nda eğitimin amacı doğru insan tipi yetiştirmekse Sokrates’in amacı da insanların ruhlarındaki erdemi ortaya çıkarmaktır.

İnsanın en önemli özelliği düşünme yeteneğidir. Daimîcilik, bu özelliğin, akıllıca bir yaşam sürdürmek aynı zamanda da özgürlüğün sorumluluğunun taşınabilmesi bağlamında kullanılması ve yönlendirilmesi gerektiğini savunur. Sokrates’de ise buna yakın bir anlayış göze çarpar. Düşüncenin gücünü diyalektik akıl yürütmeye ortaya çıkaran Sokrates; iyi bir yaşam sürmenin sürekli sorgulayarak, araştırarak ve bunların sonucunda ortaya çıkan tümevarımsal kavramlar doğrultusunda mümkün olduğunu savunur. Sokrates, Daimîcilik Akımı’nın “özgürlük sorumlulukları da beraberinde getirir” düşüncesine tam anlamıyla karşılık gelecek özgür bir hayat yaşamış; bu hayatın sorumluluğu olarak da ölüme mahkum edilmesini büyük bir olgunlukla karşılamış, sorumluluğuyla yüzleşmiştir.

Sokrates, tam da daimîci akımın amaçladığı insan modeli gibi entelektüel bir birikime sahiptir. Kendinden önce gelen doğa filozoflarının

(özellikle, Hegel’in tarih felsefesinde de belirttiği gibi, Anaksagoras’ın) ve Sofistlerin eserlerini okumuş; onların savlarına karşı eleştirilerde bulunmuştur. Bilgilerini ve kavramlarını Hegel’ci “aufheben” (içererek aşma) ile kendinden önce gelen filozofların düşüncelerini diyalektik düşünme yöntemi ile analiz ederek var etmiştir. Bu da, onun, gerçek bilgiyi bulma yolunda, daimîcilik akımının da savunduğu gibi insanın düşünme gücünü esas alarak ilerlediğinin bir göstergesidir.

Sokrates’in, bilim ve ahlak alanındaki düşünceleri teoride kalmamış; yaşamının her anında ve yaptığı her eylemde ortaya koymuştur. Pelopones Savaşı’na katılmış; cesaret ve kahramanlık örnekleri göstermiştir. Bunun dışında Poti-deia kuşatmasında, Delion’da yapılan savaşta, Amphibolis’de de bu tutumunu devam ettirmiştir. Ayrıca yargıçlık ve jüri üyeliği görevi de yapan Sokrates; haksızlıklara

Daimîci akım özgürlüğü istediğini, düşündüğünü yapma, sorumluluğu ise yaptıklarının neticesine katlanabilme olarak tanımlar. Bu akımda eğitimin amacı insanların dünyanın durumlarına uymaları değil değişmez gerçekliklere uymalarını sağlamaktır. Değişmez gerçek her yerde aynıdır. Öyleyse eğitim de her yerde aynı olmalıdır. İnsanların mutlak gerçeklikleri öğrenmeleri ve onları uygulamaları halinde toplumda iyileşme olur.

Kneller, perennialismi özetleyen altı ilkeyi şöyle belirtmiştir:

1. İnsan tabiatı sabit olduğuna göre, eğitimin niteliği de sabittir.
2. İnsanın en belirgin özelliği düşünme yeteneği olduğuna göre, eğitim zekânın geliştirilmesine çalışmalıdır.
3. Eğitim, evrensel ve değişmez olan gerçeğe uyum sağlamaya yardım etmelidir.
4. Eğitim hayatın tam bir kopyası değil fakat ona hazırlıktır.
5. Çocuklara, dünyanın hem ruhsal, hem de fiziksel gerçeklerini tanıttak için temel gerçekler öğretilmelidir.
6. Bu gerçekler en iyi şekilde perennialistlerin “büyük kitaplar” dediklerinden öğrenilebilir.

“Perennialistlere göre eğitimin ana amacı, sezgi yeteneğine sahip, parlak entelektüel liderler yetiştirmektir”. Daimîcilik akımının tüm bu ilkeleri birçok yönüyle Sokrates’in eğitim anlayışıyla benzerlikler göstermektedir. Bu benzerliklerin rahatlıkla kavranabilmesi için Sokrates’in eğitim

Sokrates bununla birlikte evrenselleri de tanımları da ayrı varlıklar olarak görmez. Sokrates tek tek şeylerin karmaşıklığını aşarak tanımlara yükselmeye çalışır. Konunun tanımını iyi yapar ve özelden genele tek tek şeylerin bilgisinden kavramsal bilgiye yükselir. Tümevarım Sokrates’in düşünce yönteminin başlıca aracıdır fakat tümevarımı ve tanımlamayı mümkün kılan şey diyalogdur. Kendinin yazılı bir metnin olmamasının bir nedeni de bu diyalektik metottur.” Sokrates hayatla ve insanla ilgili doğruların sıkı ciddi ve disiplinli bir çalışma sonucu ortaya çıkabileceğini savunur. Bu bağlamda da insanın konu edinmesi gereken şeyin insanın kendini olduğunu aktarır. Çünkü bilgelik insanla, insanın kendini tanımasıyla başlar. İnsan keşfettiği doğrular üzerinden bir hayat sürmeli ve sonuçlarına katlanmalı. Sokrates’in ölümü de bunu doğrulayacak niteliktedir. Böylelikle kendi öğretisini eylemlerinde göstermiş olur. Sokrates nesnel, tümel ve değişmez ahlaki şeyler, ahlaki gerçekler ve ahlaki değerler olduğunu savunur. Sokrates’in eğitim ve bilgi anlayışları bu şekilde özetlenebilir. Görüldüğü üzere Sokrates’in eğitim anlayışında daimîcilik akımına yakın olan birçok nokta bulunmaktadır. Bu noktalardan en belirgin olanı ahlak bilgisinin genel geçer ve evrensel oluşudur. Sokrates, Daimîcilik Akımı’na paralel olarak ahlaksal kavramların evrensel ve genel geçer olduğunu ve bunların insanda içkin bir şekilde var olduğunu savunmaktadır. Bu bilginin insanın kendine dönmesi ve kendini araştırmasıyla ortaya çıkacağını belirtmektedir. Ahlaki, iyi bir toplumun oluşması herkesin ahlaksal doğruları kavramasıyla mümkündür.

karşı çıkmıştır. Bu bağlamda bakıldığında Sokrates, daimîciliğin bir diğer öğretisi olan “insanların mutlak gerçekleri öğrendikleri ve bunları uyguladıkları zaman erdemli; toplumun ise iyi bir toplum olacağı” öğretisini olumlar niteliktedir. Her ne kadar alan olarak ahlaki konu edinip, politika felsefesiyle ilgilenme de; O, Platon’un devlet eserinin mağara benzetmesi, gemi benzetmesi ve filozof kral ile ilgili bölümlerinden çıkarılacağı gibi iyi bir siyasetçi, yönetici olmanın tüm gereklerini taşımaktadır. Platon’un Sokrates’in ölümünden çok etkilendiği ve Sokrates’in ölümünden Atina demokrasisini suçladığı kesindir. Sokrates gibi entelektüel bir birikimi olan, doğru bilgiyi arayan, ahlaksal anlamda yetkin birinin Platon’un Devlet eserinde belirttiği “kral filozof”un tanımı ile de örtüştüğü göz önünde bulundurulursa Platon’un filozof kralının Sokrates’den ya da kendinden başka biri olması olanaksızdır.

Tüm bu incelemelerin sonunda, Sokrates’in hayatının, eğitim, bilgi ve ahlak anlayışının daimîcilik akımıyla ciddi benzerlikler gösterdiği görülmektedir. O, her ne kadar “öğretecek bir şeyi olmadığını düşündüğü için” kendini bir öğretmen olarak görmese de “daimîci bir öğretmen”; tüm yaşamı, ölümü ve yaşamı boyunca bağlı kaldığı ahlaksal değişmez değerler, entelektüel birikimi, sezgi yeteneğine sahip olması, insanın düşünme yetisine ve insanın kendine değer vermesi, özgürlüğünden (bilmesinden yada iddia ettiği gibi hiçbir şeyi bilmemesinden) doğan sorumluluklara boyun eğmesi ve liderlik özellikleri bakımından daimîcilik akımının en önemli insan modellerinden biridir.

Eğitime Toplumsal Açından Bir Bakış

Fatma AKÇA
İktisadi İdari ve Sosyal
Bilimler Fakültesi
Sosyoloji 3.sınıf Öğrencisi

Toplumsal bir kurum olarak eğitim, toplumsal hayatın bir çıktısı olan kültürü gelecek nesillere aktaran sosyal bir süreçtir (Aslan, 2001). İnsanların öğrenme üzerine olan yeteneklerinin gelişmesiyle birlikte ortaya çıkan ve yaşamları boyunca üstüne yenilerini ekleyerek inşa ettikleri bir olgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Aynı zamanda eğitim, bireysel ve toplumsal olarak; psikoloji ve sosyoloji alanlarında önemli bir alan teşkil etmektedir. Bireyin davranışları üzerinde değişiklik yaratması, kişilik ve kabiliyet kazandırmasıyla bireysel; bireyi toplumsallaştırması, toplumsal değerlerini koruyabilme ve yenileyebilme rolünü yerine getirmesiyle de toplumsal bir faaliyet olarak değerlendirilmektedir (aktaran İnan ve Demir, 2018).

Eğitimi toplumsal bir olgu olarak değerlendirerek fırsat eşitsizliği bağlamında ele almak, günümüzdeki toplumsal sorunların en azından bir kısmını görünür kılmamızı sağlayacaktır. Bu anlamda ilk olarak ekonomik yetersizliklerden dolayı eğitim sürecini tamamlayamayan ya da hiç başlayamayan bireylerin toplumsal hayata katılım noktasında da çeşitli problemlerle karşılaşma olasılığı yüksektir. Diğer yandan ekono-

mik yetersizlikleri sadece birey bazında değil, yaşanan coğrafi bölgeye göre de değerlendirilmelidir. Çünkü kırsal ve kent ayrımı temelinde bakıldığında, daha kırsal bölgelerde yaşayan gençlerin ikamet ettikleri yere göre eğitime erişebilme olanağının azlığı ve erişebildiği takdirde eğitim için yeterli öğretim elemanının olmaması veya okul ihtiyaçlarının yine ekonomik yetersizlikten dolayı karşılanamaması da sorunun büyük bir kısmını oluşturmaktadır. Günümüzde pek çok ülkede karşılaşılabileceğimiz bu durumu ülkemizde de açık bir şekilde görebilmekteyiz. Özellikle olağanüstü bir durum olarak içerisinde bulunduğumuz pandemi sürecinde, her öğrencinin eşit bir şekilde eğitime erişebilmesinin pek de mümkün olmadığına şahit oluyoruz. Bu koşullarda alınacak olan eğitimde yaşanan bölgenin konumu, ailenin ekonomik durumu, online eğitimi takip edebilecek araç gereçlerin karşılanma düzeyi irdelenerek ortaya çıkan problemler üzerine çözümler geliştirilmediği takdirde, bir noktadan sonra eğitimin niteliksiz hale gelmesi kaçınılmaz olacaktır. Bu anlamda toplumun yapısına ve işleyişine uygun bir eğitim anlayışı ve sistemi geliştirmek ülkenin ve eğitimin geleceği için de oldukça önemlidir.

Bunların yanında toplumsal temelde eğitimi incelerken, toplumsal cinsiyet normlarına bağlı olarak eğitime erişimi ele almak da önem teşkil etmektedir. Ülkemizde yoğun olarak hissedilen ataerkil yapının erkeklerle atfettiği olağanüstü değeri, eğitim alanında da açık bir şekilde görmekteyiz. Eski dönemlerden beri erkek çocuklarına öncelik verip, kız çocuklarını eğitimden uzak tutarak daha yaşamlarının en başında inşa ettikleri bu eşitsizliğe 21.yüzyılda da şahit olmaya devam ediyoruz. Erkeğin okuyup, çalışma hayatına katılarak eve ekmek getireceği, kızların ise okumasına gerek olmadan

ev içi işlere yönlendirilebileceği anlayışıyla koskoca bir nesil ve onlarca kız çocuğu eğitimden mahrum bırakılmaktadır. Eğitim hayatına katıldıkları takdirde bile, istedikleri şehirde ya da alanlarda okumalarına da müdahale ederek ‘kız başına oralarda kalamazsın’, ‘o erkek işi, sen yapamazsın’ gibi söylemlerle geleceklelerini yönlendirmeye ve eğitim hayatlarını manipüle etmeye devam etmektedirler. Ne yazık ki günümüzde pek çok alanda eşitsizliğe ve manipülasyona uğrayan kadınlar, çocukluklarından itibaren başlayan bu durumu eğitim alanında da yaşamaya devam etmektedir.

Sonuç olarak günümüzde eğitimin değeri ve gelecek nesillere olan aktarımının önemi yadsınamaz bir gerçektir. Bu noktada eğitimin niteliğini korumak ve genç nesillere eşitsizlik olmadan, kendi inşa ettikleri hayatlarında kaliteli bir gelecek oluşturabilmek için ailelerin ve gerekli kurumların desteği de oldukça önemlidir. Bunlar sağlanmadığı sürece istihdamda, özellikle de kadın istihdamında fırsat eşitliğinden bahsetmek imkânsız hale gelecektir. Aynı zamanda emeklerinin karşılığını daha farklı ülkelerde alabileceğini düşünen gençlerin umut arayışı da beyin göçüne yönelmelerini kaçınılmaz kılacaktır. Bu sebeplerden dolayı Türkiye’deki eğitim sisteminin iyileştirilmesi, eşitsizliklerin ortadan kaldırılması ve ortaya çıkabilecek olağanüstü durumlara karşı eğitimin güncel bir şekilde tutularak sağlam tedbirlerin alınması gerekmektedir.

Kaynakça

- Aslan, K. (2001). Eğitimin Toplumsal Temelleri. Bahkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi. 5, 16-30.
İnan, M. ve Demir, M. (2018). Eğitimde Fırsat Eşitliği ve Kamu Politikaları: Türkiye Üzerine Bir Değerlendirme. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi. 20(2), 337-359.

Türk Eğitim Sistemi Üzerine

Zelal CİN
Sağlık Bilimleri Fakültesi
Fizyoterapi Bölümü
3.Sınıf Öğrencisi

Türk eğitim sistemine ilk bakışımızda karşımıza 12 yıllık zorunlu eğitim sistemi ve daha sonrasında gelen yüksek okul, lisans ve lisans üstü eğitimleri çıkmaktadır. Bu 12 yıllık zorunlu eğitim, günümüzde olduğu gibi geçmişte de kademelere ayrılmış biçimde olmaktadır. Günümüzde üç kademeye bölünmüş bu sistemin ilk dört yılı ilköğretim, sonraki dört yılı ortaokul ve son dört yılı ise lise eğitimi şeklinde ayrılmıştır. İlk sekiz yılı ilköğretim olarak geçen bu aşamada, ilköğretim sonrası zorunlu ve seçmeli derslerin sunulduğu standart ortaokullar ve de imam hatip ortaokulları bulunmaktadır. Daha sonra gelen orta öğretim süreci 4 yıl sürmektedir ve genel lise, meslek lisesi, fen lisesi, anadolu lisesi, güzel sanatlar lisesi, imam hatip lisesi ve özel lise olarak, genel eğitimin yanı sıra çeşitli alanlara ağırlık veren eğitimlerin sunulduğu liselerde tamamlanmaktadır. Bu zorunlu 12 yıllık eğitimi tamamlayan öğrenciler, gerekli sınavlarda yeterli puanları aldıktan sonra ön lisans ve lisans programlarına girerek eğitimlerine devam etmeye hak kazanırlar. Lisans eğitimini de tamamlayan öğrenciler gerekli ölçütleri karşıladıkları takdirde yüksek lisansa girmeye ve doktora ile benzeri bazı

dereceleri, uzmanlıkları, yeterlilikleri alacakları eğitimlere girmeye hak kazanırlar. Günümüzde bu şekilde ilerleyen Türk eğitim sistemi elbette ki her zaman bu şekilde değildir. Eğitimin tarzından zorunlu eğitimin süresine, zorunlu eğitimin eğildiği alanlardan okulların türlerine, okullara giriş tarzından sınavların sayısına kadar birçok konuda değişiklik ve düzenlemeye tekrar ve tekrar gidilmiştir. Pandemi süreciyle de bir tür değişikliğe şahit olduğumuz günler yaşamaktayız. Sıkça karşılaştığımız bu düzenleme ve değişikliklerin gün geçtikçe rayına oturmuş olması ve köklü bir sistemin uygulanır olması beklenmektedir, fakat görmekteyiz ki eğitim sistemi özellikle yakın tarihimizde çok fazla değişikliğe uğramıştır ve bu değişiklikler özellikle sınavlar ve okulların yöneldiği alanlar ile eğitimin tarzı konusunda olmuştur.

Sınavlar üzerindeki değişim o kadar hızlı olmaktadır ki neredeyse her yıl yeni bir isimle başka bir sınav karşımıza çıkmaktadır. Sınavların öğrencilerin başarısını test etmek ve daha başarılı oldukları alanlarda ilerlemeleri konusunda onlara yol göstermek konusunda yardımcı olduğu bir gerçek olsa da sınavların sıklığı ve durmaksızın bir değişim içinde olmaları aynı zamanda özellikle çocuklar, gençler ve onların aile bireyleri için büyük bir stres kaynağı haline gelmiştir. Sınavlara girecek olan özellikle okul çağı küçük ve genç yaşta öğrenciler diğer başarılarını, yeteneklerini, özelliklerini ve eğitimin onlara olan katkısını görmezden gelmeye ve kendi değer ve başarılarını sadece birkaç saatlik sınavlarda gösterecekleri performansa bağlamaya başlamışlardır. Öğrenciler ve aileleri sınavlardaki başarıyı, hayatlarında çok yüksek bir noktaya koymakta, hayatlarını sınav derecelerine göre şekillendirmeye başlamakta ve dolayısıyla sınavlarla ilgili büyük bir stres ve kaygı yaşamaktadırlar.

Küçük yaşta öğrencilerin sırtına binen sınavların yarattığı bu değersizlik hissi ve kaygı ile stresin yanı sıra kişiler başka yeteneklerine önem vermemekte, kendi yeteneklerini değerlendirmekte ve aldıkları eğitimin onlara olan katkılarını da sadece bilgilerini başka kağıtlara yüksek puan alma amacıyla dökmek olarak görmekte ve öğrenme isteklerini ve öğrenmenin getireceği mutluluğu kaybetmeye başlamaktadırlar.

Sınavların sürekli ve stresli bir döngü olmasının yanı sıra arka planlarındaki dengesizlik ve eşitsizlik de göze çarpmaktadır. Sadece sınavlar değil tüm eğitim aslında arka planında bir sürü eşitsizlik barındıran bir süreçtir. Her ne kadar eğitimin ilk 12 yılı zorunlu olsa ve devlet okulları sayesinde bu eğitim ücretsiz olarak alınabilse de herkes bu imkana aynı kolaylıkla ulaşamamaktadır. Bazı öğrenciler zorunlu olmasına ve temel hakları olmasına rağmen bu eğitimden mahrum kalmaktadır. Coğrafi konum, sosyal şartlar, ekonomik şartlar, aile içi sorunlar, sağlık sorunları gibi bir çok sebeple çok sayıda çocuk gerekli eğitime ulaşamamaktadır. Büyük şehirde yaşayan, maddi durumu iyi olan bir aileye sahip, fiziksel ve zihinsel bir ‘engel’i bulunmayan, ana dili Türkçe olan bir çocukla, bu şartlardan herhangi birini karşılamayan bir çocuğun eğitimden faydalanma şekilleri hiçbir zaman aynı olmamıştır. Çocuklar, ekonomik durumları, sağlık durumları, yaşam şartları, sosyal baskılar, dilleri ve bazen dinleri ve kökenlerinden dolayı eğitimden uzak kalmakta, eğitimi yetersiz almakta ve bazen hiçbir şekilde eğitime ulaşamamaktadır. Bu, çağımızda çözülmüş bir problemmiş gibi gözükmesine rağmen hâlâ çok büyük bir sorun olmaya devam etmektedir ve çözülmediği sürece birçok çocuk ve genç bu haklarından mahrum olarak yaşamaya devam edecektir.

Radyo Gedik

Türkiye’nin ilk kurumsal internet radyosu projesidir. Gedik Holding bünyesinde çalışan motivasyonunu ve iletişimi artırmak, Sanayi, Eğitim ve Sosyal alanların tümünü kapsayan bir buluşma platformu yaratmak amacıyla yola çıkmıştır. Kurum içi iletişimin tüm ihtiyaçlarını karşılayan program akışının yanısıra kurumun dış dünyayla iletişimini kuvvetlendirmek, ayrıca Türkiye’de haber alma, bilgi verme, eğlendirme gibi tüm bileşenleri birarada tutan

bir yayın organı yaratarak mevcut medya kanalları arasına iyi bir örnek daha koyabilmek amacını taşımaktadır. Radyo Gedik geleneksel bir mecra olan radyoyu yeni teknolojileri kullanarak internete taşımış çağdaş bir yayın platformudur.

“İnsanın Anlam Arayışı” Üzerine

Özgür BİLLUR
Siyaset Bilimi ve
Kamu Yönetimi
Doktora Öğrencisi

“En küçük bir merhamet karşısında bile minnet duyuyorduk. Tavandan buz parçalarının sarktığı ısıtmasız bir barakada çıplak durmak anlamına geldiğinden kendi içinde haz verici olmasa da, yatağa gitmeden önce bitlerimizi ayıklamak için zaman bulduğumuzda memnun oluyorduk. Ama bunu yaparken hava saldırısı alarmı verilmediği ve ışıklar kapatılmadığı zaman da minnet duyuyorduk. Çünkü bu işi gereğince yapmadığımız takdirde gecenin yarısını uyanık geçiriyorduk”

Nörolog ve psikiyatr Dr. Victor Frankl, “İnsanın Anlam Arayışı” kitabındaki tezleri, üniversitedeki odasında yazmadı. Buradaki fikirler üç yıllık Nazi Toplama Kampı deneyimlerinin sonucudur. Frankl’ın kitabındaki temel tezlerden olan “acının anlamı” bu kitapla somut olarak elimizde. Dr. Frankl, üç yıl boyunca hem kendisinin hem de diğer mahkûmların yaşadıklarını gözlemleyerek bu kitabı yazdı ve logoterapi (anlam terapisi) adını verdiği yöntemi geliştirdi.

Çaresizlik ve umutsuzluk hem bireyin, hem toplumun en büyük düşmanıdır. Siz de şöyle cümleler duyuyorsunuzdur etrafınızda: “Artık bu gidişten kurtuluş yok, yaşanmaz artık bu ülkede, yurtdışına kaçacağım”. Kendi hayatımız veya yaşadığımız toplumsal ilgili pek çok olumsuzluk sayabiliriz ama bence en olumsuz durum pesimizm ve bunun sonucu olan edilgenlik! Elbette kötülük, ahlâksızlık ve acı var hayatımızda; iyinin, namuslunun, güzelin olduğu gibi... Önemli olan hangi tarafta yer alacağımız ve durduğumuz yerin hakkını verip vermediğimiz. Kötüden sadece şikâyet edip, hiçbir şey yapmamak teslimiyettir ve kötüyü beslemektir.

İnsan, sevgi ve bilgi ile hakiki insan olur

Her olumsuzluktan şikâyet edenlerde ara sıra şöyle serzenişler de duyuyoruz: “Keşke cahil olsaydım, hiçbir şeyin farkında olmaz, mutlu mesut yaşardım. Niye ben de sürüye katılıp keyfime bakmıyorum ki?” Oysa ki, bilmek erdemdir. İnsanlık bilgi ve sevgi ile ilerledi. Mutluluk sürüye katılmak değil, cahilliğin ve kötülüğün farkında olup iyiliğin ve erdemin savaçısı olmaktır. Elbette, aydın bir insan haksızlıklardan daha çok incinecektir ama bu onun “insan” olduğunun göstergesidir.

Dr. Frankl’ın bu konudaki gözlemi önemli: “Toplama kampında fiziksel ve zihinsel yaşamın olabildiğince ıkelliğe zorlanmasına karşın, manevi yaşamın derinleşmesi olasıydı. Zengin bir entelektüel yaşama almış olan duyarlı insanlar daha çok acı çekmiş olabilirler (bu insanlar çoğunlukla hasas yapıya sahipti), ancak iç özerlerinin (benliklerinin) maruz kaldıkları hasar daha az olmuştur. Bu insanlar; çevrelerindeki dehşet verici dünyadan kopup, içsel zenginlikten ve tinsel özgürlükten oluşan bir dünyaya çekilebilmişlerdir. Daha zayıf bir bünyesi olan tutukluların, kamp yaşamına, daha sağlam yapılı olanlardan daha iyi dayanabilmesi gibi görünürdeki bir çelişki ancak bu yolla açıklanabilir.”

Entelektüel birikim, varlık amacının keşfi ve manevi derinlikle birleşince bir anlam ifade eder. Yunus Emre’nin dediği gibi “İlim ilim bilmektir/İlim kendin bilmektir/Sen kendin bilmezsen/Bu nice okumaktır” Pythagoras’tan Platon’a, Yunus’tan Foucault’ya pek çok bilge, insanın özünü keşfine büyük önem atfetmişlerdir. Bu keşifte “sevgi” anahtardır. Varoluşumuzun anlamını, varlığımıza ve her varlığa hissettiğimiz sevgi ile bulabiliriz. Hayata değer katan duygu sevgidir. Frank, kitapta sevgiyi aynı zamanda güçlülere direnç kaynağı olarak tanımlıyor. En zor koşullarda bile sevgi tek başına insanı ayakta tutabiliyor. Faşizm, bedeninizi esir etse bile ruhunuzu ve hayallerinizi esir edemez.

“Önümde birisi tökezledi ve arkasındakiler üzerine yığıldı. Üzerlerine atlayan gardiyan, düşenleri kamçılamağa başladı. ‘Acele edin domuzlar!’ Zihnim hâlâ karımın hayâliyle meşguldü. Hayatta olup olmadığı bile bilmiyordum. O ana kadar öğrendiğim tek şeyi biliyordum: Sevgi, sevilen insanın fiziksel varlığının çok çok ötesine geçer. Sevgi en derin anlamını, kişinin tinsel varlığında, iç benliğinde bulur. Sevilen kişinin gerçekte orada olup olmaması, yaşayıp yaşamaması bir anlamda önemli olmaktan çıkıyor. Karımın hayata olup olmadığını bilmeye ihtiyacım yoktu; sevgimin, düşüncelerimin ve sevgilimin hayalinin gücüne hiçbir şey dokunamadı. Onunla konuşmaya devam ettim: ‘Beni kalbine mühürle, sevgi, ölüm kadar güçlüdür’”

Sadece sevgiliye karşı hissedilen sevgi değil; uzaktan cıvıltılarını duydukları kuşlara, Auschwitz’den Bavaria Kampı’na giderken sevk vagonunun küçük telli penceresinden gördükleri günbatımına, ihtişamlı Salzburg Dağlarına... Mahkûmlar, kalplerindeki sevgiyi harekete geçiren ve günlük hayatta belki de pek farkında olmadıkları şeylerle mutlu oluyorlar ve ayakta kalıyorlardı. Frankl, bunu “insanın sevgiyle ve sevgi içinde kurtuluşu” olarak tanımlıyor. Sevgi, güçlendirir ve yaşatır; nefret ise zayıflatır ve öldürür.

Hayatının amacını kavrayan, ölüm korkusunu alt eder
Sivas Katliamından birkaç gün sonra Aziz Nesin’in yaptığı bir konuşmayı hiç unutmuyorum: “Ölümü hak etmedim henüz” Epey sarsılmıştım; bir insan ne zaman ölümü hak ederdi acaba? Büyük usta şöyle devam etmişti ve ne demek istediğini anlamıştım: “Daha yazacaklarımın bittiğini düşünmüyorum, görevimi tamamlamışım gibi gelmiyor. O yüzden ölümü hak etmedim”

Aziz Nesin gibi hayatının anlamını kavramış olanlar için ölüm hayatın bir parçasıdır ve olağandır. Hayata sıkı sıkıya bağlı ve üretken insanların, -bir çelişki gibi dursa da- ölümü bu şekilde karşılamaları normaldir. Şöyle bir etrafınıza bakın, hayata hiçbir katkısı olmamış ve hayatın güzelliklerini doyasıya yaşamamış insanlar nasıl da ölümden korkuyorlar!

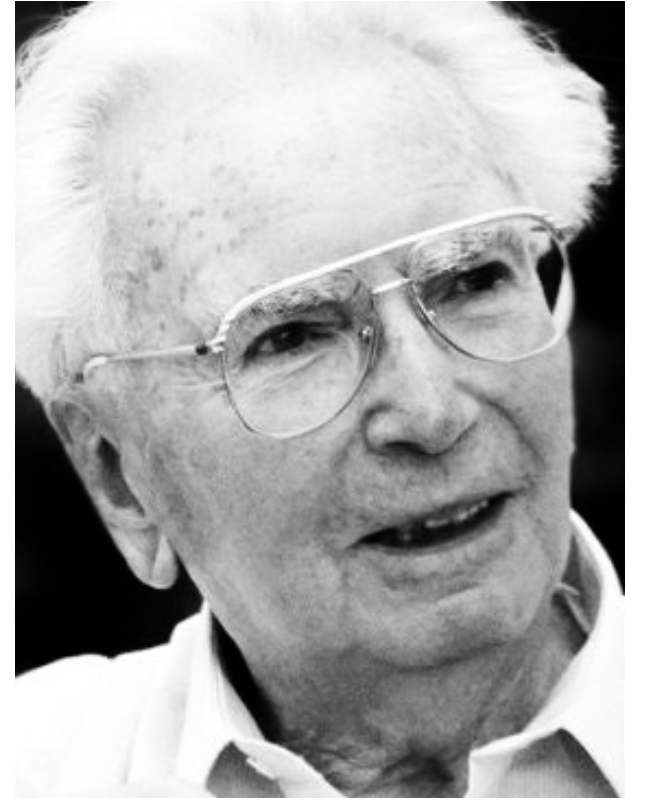
Ölümü anlamlı kılan anlamlı yaşamdır. Yaşamın anlamını kavrayan ve tutumlarını ona göre belirleyen insanın huzuru ölüm korkusunu alt eder. Hepimizin yaşam amacı elbette farklı farklıdır ve zamana göre değişir. Görevimiz bu amacı doğru tespit edip ona uygun yaşamaya çalışmaktır. Bunu başarırsek hayatın güzelliklerini bedenimizin ve ruhumuzun en derinliklerine kadar hissederiz. Ama belki de daha önemlisi, çektiğimiz acıların bu hayat yolunda bir anlamı olduğunu görürüz. Böylece hayat amacımıza uygun tercihlerimiz bize acı verse de, güçleniriz. Nietzsche’nin dediği gibi, “Öldürmeyen şey, seni güçlendirir”

Dr. Frankl’ın kampta başından geçen iki olay, konuyu daha iyi anlamamızı sağlıyor. İlki, tifüslü hastaların bulunduğu kampa tıbbi yardım için gönüllü olmasının istenmesi. “Burada kısa sürede öleceğimi biliyordum. Ama öleceksem hiç olmazsa bunun bir anlamı olmalıydı” diyen Frankl, daha zor koşullarda yaşamayı (ya da ölmeyi) tercih etmiştir. İkinci olay ise, kamptan kaçma girişiminden son anda vazgeçmesi olmuştur. Hastalarını son bir kez ziyaret eden Frankl, bitkin bir sesle sarsılır: “Sen de mi kaçıyorsun?” Devamını kaptan aktaralım: “Beni çepeçevre saran tatsız duygu daha bir yoğunlaştı. Ansızın kendi kaderimi kendi ellerime almaya karar verdim. Barakanın dışına koştum ve arkadaşşıma kendisiyle gidemeyeceğimi söyledim. Ona hastalarımı kalma konusunda kararımı kesin bir dille söylediğim anda, o tatsız duygudan kurtulmuştum.”

Herkes yetenekleri ve eğitimi ölçüsünde, kendi vicdanını kullanarak hayat amacını bulabilir. O amaç uygun yapılan tercihler, bedeli ne olursa olsun sizi huzurlu kılar.

Özgürlük ve ahlâk zor koşullarda sınanır, keşfedilir

İnsan, birçok koşullanmanın ve çevresel etkenin (biyolojik, ruhsal ve toplumsal) mutlak bir ürünü müdür? Frankl, bu soruya yaşadıklarından yola çıkarak “hayır” cevabını veriyor: “Kamp deneyimleri, insanın bir eylem seçeneğine sahip olduğunu göstermektedir. İnsan böylesine korkunç, ruhsal ve fiziksel stres koşulları altında bile, ruhsal özgürlüğünü ve zihinsel bağımsızlığını az da olsa koruyabilmektedir. Topla-

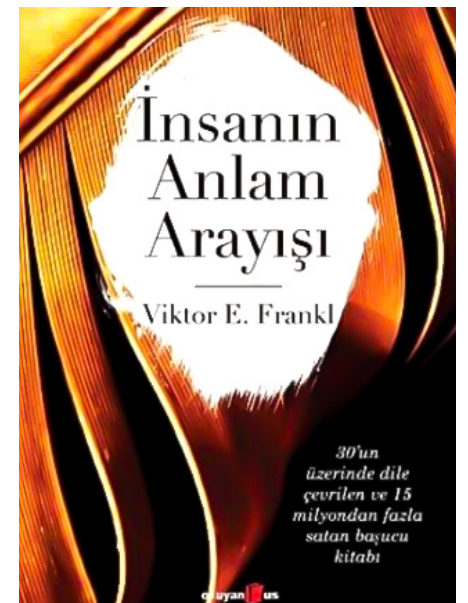

ma kamplarında yaşayan bizler, o kamptan bu kampa koşan, ellerindeki son ekmek kırıntılarını vererek başkalarını teselli etmeye çalışan insanları anımsayabiliriz. Sayıları az olabilir, ama bu bile, bir insandan her şeyin alınsa bile bir şeyin alınmayacağını gösterir: İnsan özgürlüklerinin sonuncusu; yani belli koşullar altında insanın kendi tutumunu belirlemesi, kendi yolunu seçmesi!”

İşte, özgürlük ve ahlak kavramlarının sınıandığı an tam da budur: İnsanın acılar ve zorluklar içindeyken ruhunu teslim etmemesi ve kendi vicdanıyla karar alması. Gerçek özgürlüğün keşfi! Çünkü asıl tutsaklık beden değil, ruhun esaretidir. Nazım Hikmet, Piraye yazdığı bir şiirde bu durumu ne güzel açıklıyor: “Ufak iş bizimkisi/Asıl en kötüsü/bilerek bilmeyerek/hapishaneyi insanın kendi içinde taşıması...”

Hayatın anlamı içinde yaşanan acıların da bir anlamı vardır. Burada zor bir durumun bize sunduğu ahlâki değerlere ulaşma fırsatından yararlanma ya da vazgeçme seçkimimiz yatmakta. Kitapta bu ahlaki seçimle ilgili hem mahkûmlar hem de gardiyanlar üzerinden pek çok örnek var. Gerçek özgürlüğü ve ahlâki seçenler elbette azınlıktalar. Kahramanların çoğunluk olmaması çok doğal. Hepimiz kahraman olamayacağız belki ama erdemli yaşamayı seçmiş insanları örnek alabiliriz. Yazıyı kitabın son cümleleriyle bitirelim:

“Onurlu insanların azınlık olduğu doğrudur. Dahası hep azınlık olarak kalacaklar. Ama ben burada, azınlığa katılmaya yönelik bir çağrı yapıyorum. Çünkü dünya kötü bir durumda ve her birimiz elinden geleni yapmadığı sürece her şey daha kötüye girecek. Bu nedenle iki anlamda uyanık olalım: Auschwitz’den bu yana insanın ne yapabileceğini biliyoruz. Hiroşima’dan bu yana neyin tehlikede olduğunu biliyoruz.”

Gedik Filarmoni Orkestrası 2 Yaşında !

Antik Anadolu'dan günümüze, birbirinden doğmuş, birbirinin etkisiyle gelişmiş ve zenginleşmiş, kimi kırılımlarla karşılaşa bile kendini koruyabilmiş, gücünü doğasında bulmuş, etrafına da ilham kaynağı olmuş binlerce yıllık bir ses ve söz geleneğinin mirasçılarıyız. Daima kadim tarihi ile birlikte anılması gereken bu eşsiz miras, bu topraklar üzerinde sahip olduğumuz en değerli hazine. Bu değerli hazinemize, geleneğimizin ve kültürümüzün dününe ve bugününe, bugününe ve yarınasına sahip çıkmayı amaçlayan Gedik Filarmoni Orkestrası, kültür sanat hayatımızın bir parçası olmaya hazırlanıyor. Yeni bir orkestra oluşumunun ana fikri müzik yaşamına yenilikçi bir bakış açısı getirme amacına dayanıyor.

Evet, teknoloji çağında müzik dünyamız hiç olmadığı kadar çeşitli; ancak bu çeşitliliğin yarattığı kalabalık içinde de bir o kadar kırılmalı. Bu bilinçle müziği salt bir eğlence aracı olmaktan ziyade insan kalbinin ve aklının benzersiz bir evrimi olarak da değerlendiriyoruz. Özgür ve cesur yeni müzik fikirlerinin doğması, olgunlaşması amacıyla, yeni eser siparişleri vererek, dinleyicimize hem farklı tınısal bir tecrübe yaşatmak hem de çağdaş müzik yaklaşımını teşvik etme arzusu duyuyoruz. Bu ancak Cumhuriyet döneminden günümüze ilk seslendirmeleri dahi yapılmamış eserler dâhil olmak üzere, evrensel müzik tarihinin derinliklerinde adeta bir arkeolojik kazı titizliği ile çalışarak mümkün olacak.

Gedik Filarmoni Orkestrası bu noktada nitelikli müzik amacı taşıyan, repertuar seçiminde stil, dönem ve içerik bütünlüğü bulunduran ve en önemlisi yüksek kalitede icra hedefine odaklanmış dinamik kadrosuyla ender karşılaşılabilecek yüksek bir enerji vaat ediyor. İlham verici bir dünya markası olma, değişime, gelişime ve nitelikli müziğe liderlik eden, örnek gösterilecek bir orkestra olma hedefiyle çıktığımız bu yolculuğa sizlerle birlikte emin adımlarla yürüyeceğiz.

Kurucu şefimiz Cemi'i Can Deliorman'ın Gedik Filarmoni Orkestrası için iki sene önce çizdiği idealler ışığında yolculuğumuza devam ediyoruz.

İstanbul
GEDİK
Üniversitesi
10. yıl

GAZETE GEDİK KÜNYE

İstanbul Gedik Üniversitesi

ISSN: 2148-6794

E-ISSN: 2791-6855

İmtiyaz Sahibi

T.C. İstanbul Gedik Üniversitesi Adına

Rektör Prof. Dr. Nihat Akkuş

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Prof. Dr. Berin Ergin

Editör

Özgür Billur

Tasarım ve Mizanpaj

Dolunay Enginol

Kurumsal İletişim / Medya

Derya Can

Baskı Yeri

Armoni Nüans

Yukarı Dudullu Mah. Tavukçuyolu Cd. Palak Sk.
No:3 Ümraniye / İstanbul

Sertifika No: 22823

Yazışma Adresi :

İstanbul Gedik Üniversitesi

Kartal Yerleşkesi

Cumhuriyet Mah. İlkbahar Sok. No: 1
34876 Yakacık Kartal / İstanbul

kurumsaliletisim@gedik.edu.tr

444 5 438

www.gedik.edu.tr

   gedikedu

GEDİK

İSTANBUL GEDİK ÜNİVERSİTESİ

Bizim İşimiz,
Sizin Geleceğiniz

Your Future is Our Mission

gedik.edu.tr

REKTÖRLÜK	A BLOK
HUKUK FAKÜLTESİ	A BLOK
MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	B BLOK
SAGLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ	B BLOK
GÜZEL SANATLAR VE MİMARLIK FAKÜLTESİ	B BLOK
İKTİSADİ İDARI VE SOSYAL BİLİMLER FAKÜLTESİ	A BLOK
ENSTİTÜLER VE ARAŞTIRMA MERKEZLERİ	C BLOK